

SOUDNÍ TLUMOČNÍK

2019

Z OBSAHU VYBÍRÁME

- Prokrastinace zrodu samostatného zákona o soudních tlumočnících
- V Unii bez apostil a překladů některých veřejných listin
- Jak získat platný papír z dokladu vydávaného pouze v elektronické podobě
- Konec rodných čísel na Slovensku

Z jednání pracovní skupiny dne 30. 9. 2019 s poslankyněmi H. Válkovou (ANO) a O. Richterovou (Piráti) a se zástupci MSp ČR J. Tejcem (ČSSD), M. Fraňkem, B. Bircherovou a P. Belloňovou

PROKRASTINACE ZRODU SAMOSTATNÉHO ZÁKONA O SOUDNÍCH TLUMOČNÍCÍCH

Uvidí konečně světlo světa nový, samostatný zákon, který bude upravovat naši činnost a o který se Komora soudních tlumočnicků ČR snaží již více jak dvě desetiletí? Pokud ano, v jaké podobě?

Michal Chuchút, Edita Jiráková

Jak řada z vás zaznamenala ať již z hromadných sdělovacích prostředků, tak z našeho webu nebo ze sociálních sítí, začátkem března tohoto roku schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky návrh nového, samostatného zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích. Profesní komunita, včetně KST ČR, měla a má k tomuto návrhu řadu výhrad. Ty, ač je KST ČR vyjádřila mnohokrát, nebyly vyslyšeny, a to jak v posledních fázích legislativního procesu, tak při přípravě předchozích návrhů. Podoba návrhu zákona, tak jak po třetím čtení v poslanecké sněmovně doputovala do Senátu, vyvolala nevoli většiny profesních organizací, včetně KST ČR, Jednoty tlumočnicků a překladatelů, České komory tlumočnicků znakového jazyka a nově vzniklé iniciativy Za lepší zákon pro soudní tlumočnický. Jak Komora, tak iniciativa Za lepší zákon a jednotliví aktivní tlumočníci oslovili senátory s požadavkem na prosazení pozměňovacích návrhů, které by odstranily nejzávažnější nedostatky. Senát nakonec návrh zákona, spolu s návrhem nového zákona o znalcích a doprovodného změnového zákona, zamítl jako celek a vrátil jej zpět poslanecké sněmovně.

Během letních prázdnin se ustanovila společná pracovní skupina, sdružující vedle zástupců KST ČR též kolegy z iniciativy Za lepší zákon pro soudní tlumočnický, Jednoty tlumočnicků a překladatelů, České komory tlumočnicků znakového jazyka, Asociace konferenčních tlumočnicků, Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR či asociace EULITA, jakož i kolegy činné v akademické sféře a neorganizované zainteresované tlumočnický.

Pracovní skupina obeslala se svými připomínkami na přelomu srpna a září 2019 všech 200 poslanců. Rozprava k návrhu zákona,

který se po senátním zamítnutí vrátil do sněmovny, probíhala dne 10. září a zazněly během ní téměř všechny připomínky odborné veřejnosti. Výsledkem společného úsilí tak bylo odročení projednávání vráceného návrhu o 60 dní s příslibem, že v této době dojde k vypořádání hlavních připomínek a jejich zapracování do novely. Pracovní skupina připravila textaci novely, která by provedla nezbytné změny nového předpisu ještě v době, než zákon nabude účinnosti, a tento materiál předala 24. září ministerstvu spravedlnosti.

V návaznosti na to proběhla mimo jiné jednání s ministerstvem spravedlnosti o podobě připravované novely. V tuto chvíli si tedy nezbývá než přát, aby se díky mimořádné jednotě všech tlumočnických organizací, sdružení a spolků podařilo přijmout společně se zákonem takovou novelu, která bude ku prospěchu nejen orgánů veřejné moci, ale i všech soudních tlumočnicků a překladatelů.

Přestože je přerušení projednávání zákona a následná novelizace před nabytím účinnosti krokem, který není vhodný z legislativně technického hlediska, je to asi jediná možnost, jak se vyhnout nechtěným nepříznivým dopadům nového předpisu schváleného v původní podobě, i možnému legislativnímu vakuu, které by nastalo v případě, že by poslanecká sněmovna samostatným zákonem o soudních znalcích, který již schválila, zrušila zákon číslo 36/1967 Sb. a nepřehlasovala by senátní veto návrhu zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, čímž by tento návrh znovu „spadl pod stůl“.

FB ZPRÁVA Z ŘAD SENÁTORSKÉHO KLUBU STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ

Sněmovna 10. září 2019 přerušila na 60 dnů projednávání zákona o soudních tlumočnících a překladatelích. Zákon, který sice nehýbe společností, ale jeho příběh je dobrým příkladem, jak se profesní skupina dokázala spojit, aby přesvědčila parlament a především ministerstvo naslouchat občanům

Marek Hilšer

Současný zákon upravující záležitosti soudního tlumočení je více než 50 let starý a téměř 30 let tlumočníci čekají na nový. Bohužel, ten přišel před nedávnem do Senátu v takové podobě, že se všechny profesní organizace shodly na tom, že jeho schválení spíše než ke zlepšení situace v oboru povede jednoznačně ke zhoršení. Proto jsme zákon v Senátu odmítli, tlumočnické organizace se nebývale spojily a pod záštitou senátorů vytvořily pracovní skupinu, které se nakonec podařilo přesvědčit poslance a ministerstvo o tom, že je třeba zákon znovu posoudit a vylepšit. Zatím není vyhráno, ale podařilo se získat 60 dnů

na to, aby společně s ministerskými úředníky byla připravena taková norma, která bude vyváženým průnikem legitimních potřeb profesionálů a státu zároveň. Normu, která vznikne z diskuse nikoliv diktátem. Jedině tak bude pozitivně přijímána odbornou veřejností a prospívat celé společnosti. Podaří-li se to a bude-li vůle na obou stranách naslouchat, staneme se svědky dobrého příkladu, jak by měla fungovat kvalitní demokracie. Držím tlumočnickům a překladatelům palce, aby to, co nevzniklo za 30 let, se nyní soustředěnou aktivitou podařilo za 60 dnů. Když je dobrá vůle, jde všechno.

HISTORIE SNAH O SAMOSTATNÝ ZÁKON UPRAVUJÍCÍ ČINNOST SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ A PŘEKLADATELŮ

V rámci letošních listopadových Jeronýmových dnů, které každoročně pořádá spřízněná JTP, zástupci KST ČR společně s nově zrozenou pracovní skupinou, která zastupuje téměř všechny profesní organizace tlumočnicků a překladatelů, představili současnou situaci dění kolem nového zákona

Michal Chuchůt, Jana Klokočková, Ilona Šprcová

Dějiny KST ČR lze nazvat dějinami boje o nový zákon. Komora vznikla v roce 1996 jako samostatný právní subjekt (občanské sdružení), aby jako taková mohla vstupovat do procesu vypracovávání a připomínkování zákonů týkajících se soudních tlumočnicků a překladatelů.

V rámci JTP působila ale už od roku 1993 jako sekce soudních tlumočnicků, která si kladla za cíl prosazovat zájmy soudních tlumočnicků a překladatelů s ohledem na specifika práce soudních tlumočnicků oproti práci tlumočnicků a překladatelů, řekněme, běžných.

Možná pro mladší generaci je potřeba ještě zmínit, že JTP vznikla jako profesní organizace tlumočnicků a překladatelů hned po sametové revoluci v roce 1990, neboť do té doby v Československu žádná profesní organizace, která by sdružovala tlumočnický a překladatelský obor, nebyla a tehdejší tlumočníci a překladatelé, zvláště ti na volné noze, cítili potřebu vytvoření takovéto organizace.

Jak již bylo řečeno, sekce soudních tlumočnicků JTP z roku 1993 se v roce 1996 osamostatnila především proto, aby mohla vstupovat do legislativního procesu, jelikož jako sekce obecné tlumočnické a překladatelské organizace jsme prostě neměli šanci se k nějakým jednáním, např. na ministerstvu spravedlnosti, dostat.

Několik členů pracovní skupiny vzniklé napříč profesními organizacemi s cílem prosadit důstojný zákon o soudních tlumočnících a soudních překladatelích

Od samého počátku se Komora aktivně podílela na četných návrzích novelizace dosud platného zákona z r. 1967.

Máme za sebou téměř dvacet pět let iniciativ, kontaktování představitelů nových vlád na ministerstvu spravedlnosti, působení na poslance, osvěty, vysvětlování, přesvědčování o naléhavé potřebě nového zákona mít i o jeho podobě. Všichni chápali, že stávající platný zákon je zastaralý a potřebuje změnu, ale tím to všechno končilo.

Jen namátkou dovoďte zmínit některé z iniciativ na novelizaci zákona:

V roce **2000** byl poslancem Bohuslavem Sobotkou předložen poslanecký návrh na zřízení Komory soudních poradců s dobrovolným členstvím, který předpokládal změnu způsobu ověřování předpokladů i způsobu postihu neadekvátního výkonu znalecké činnosti. Je pravdou, že návrh se věnoval pouze znalcům, ale vzhledem k tomu, že jsme měli a dosud máme jeden společný zákon, měl by zákon dopad i na tlumočníky. V důvodové zprávě je obsažena mimo jiné i zajímavá úvaha: „*Absence řádně konstituované a pravomocemi vybavené Komory soudních znalců má v České republice mimo jiné za následek, že v současnosti nikdo aktivně nedohlíží z hlediska odbornosti na výkon znaleckých činností soudními znalci a stávající Komora soudních znalců ČR nemá vzhledem k právní formě své existence pravomoci k tomu, aby působila jako plnohodnotný stavovský a profesní subjekt a aby mohla postihovat vyskytující se nekvalifikovanost a nesprávnosti ve znaleckých činnostech.*“ Tento návrh byl Poslaneckou sněmovnou odmítnut v prvním čtení na základě negativního stanoviska vlády.

Další návrh byl již z pera ministerstva spravedlnosti v r. **2002**. Také neprošel.

V roce **2004** podala skupina poslanců v čele s poslancem Janečkem další návrh novely, který se zaměřoval především na zpřísnění postihů pro krivě vykonávanou znaleckou nebo tlumočnickou činnost individuálních znalců nebo tlumočnicků. Tento návrh byl vrácen navrhovateli k přepracování a s koncem volebního období Poslanecké sněmovny fakticky zmizel ze světa.

Jediným úspěšným návrhem na novelizaci zákona byl na základě našich připomínek předložený poslanecký návrh poslankyně Evy Dundáčkové z roku 2005, jehož výsledkem bylo přidání odst. 3 do § 17 zákona tak, aby se umožnilo zvýšení odměny u plátců **DPH** o výši odváděné DPH, s účinností od 1. 1. 2006, čímž došlo k narovnání nespravedlnosti vůči plátcům DPH v důsledku toho, že ustanovení zákona o DPH nebyla do zákona o znalcích a tlumočnících promítnuta, a tedy soudní tlumočníci a znalci plátců DPH museli odvádět DPH z vyhláškou stanovené částky, čímž se jejich i tak nízké honoráře ještě více snižovaly prakticky o jednu pětinu.

V roce **2007** byl předložen senátní návrh iniciovaný senátorem Jiřím Zlatuškou s navrhovanou účinností od 1. 1. 2008. Také se věnoval převážně znalcům. A také neprošel.

Další návrh vypracovalo ministerstvo v roce 2008 a v únoru 2009 ho předložilo do vlády. Vláda se jím však odmítla v té době zabývat. Možná si vzpomínáte, první pololetí r. 2009 bylo obdobím našeho předsednictví EU. Vláda měla jiné priority. Jenomže pak v dubnu 2009 nastala politická krize a padla vláda. Prezident (tehdy to byl Václav Klaus) jmenoval úřednickou vládu premiéra Fischera. Ta se k zákonu o znalcích a tlumočnících už nevrátila.

V roce **2009** tedy nechala Komora zpracovat **vlastní návrh zákona** o soudních tlumočnících, který mimo jiné navrhoval oddělení od znalců. Tento návrh podali na začátku r. 2010 jako

J. Tejc, náměstek člena vlády z ministerstva spravedlnosti se zúčastnil rozpravy s tlumočníky a příslibil součinnost při prosazování novely

společný poslanecký návrh poslankyně Eva Dundáčková a Petr Bratský. Prošel prvním čtením. Ale do konce volebního období se nestihl projednat. Poslankyně Dundáčková pak již nekandidovala, poslanec Bratský byl zvolen senátorem a sněmovnu opustil.

A sněmovna v novém složení se k projednávání naší novely již nevrátila.

Za ministra Jiřího Pospíšila jsme byli neustále ujišťováni, že se na rok **2011** připravuje vládní návrh nového zákona. Již tehdy se uvažovalo o rozdělení zákona na zákony dva – pro znalce a pro tlumočníky.

V listopadu **2010** však byla náhle bez jakéhokoliv projednání s odbornou veřejností, tedy s námi, předložena tzv. rychlá novela, která měla za následek především zpřísnění sankcí vůči znalcům a tlumočnickům. Jako „kompenzace“ byla příslibena novela vyhlášky, která měla zrušit rozpětí v odměňování. Na tu však dosud nedošlo.

Mezitím ministerstvo spravedlnosti v čele s Jiřím Pospíšilem pracovalo na další „velké“ novele zákona, nicméně do konce funkčního období ji zpracovat nestihli.

Z nepochopitelných důvodů každá další garnitura poslanců, ministrů a ministerských úředníků byla proti tomu, abychom navázali na předchozí iniciativy, a pokaždé se muselo začínat od nuly.

Pavel Blažek (červenec 2012 – červenec 2013) se k problematice soudních tlumočnicků ani nedostal. Marie Benešová (červenec 2013 – leden 2014) také ne. Za Heleny Válkové (leden 2014 – březen 2015) se o novém zákoně intenzivně jednalo, ale výsledku dosaženo nebylo. Za Roberta Pelikána (březen 2015 – červen 2018) se začalo znovu od začátku a práce pokračovaly nejdál, když v březnu 2018 byl stávající nový návrh zákona předán k projednání Poslanecké sněmovně. Pelikánův návrh pak obhajoval ministr Kněžínek a nyní padl na bedra ministryně Benešové.

Při všech těchto jednáních o novelách jsme byli. Zúčastňovali jsme se jejich projednávání, chodili na konzultační schůzky, předkládali jsme své návrhy a připomínky, které však v konečné verzi návrhu zákona nebyly téměř vůbec zohledněny.

Po celou dobu těchto legislativních snah Komora o nich informovala v „newsletterch“, na svém webu i v bulletinu, Jeronýmových dnech i na členských schůzích.

Tak jsme se dostali až do stadia, kdy byl předložen **současný vládní návrh zákona o soudních tlumočnících a překladatelích**. Na první pohled v něm bylo několik pozitiv: **konečně mělo dojít k oddělení našich dvou profesí od odvětví soudních znalců.**

Spojení s nimi totiž komplikovalo a oddalovalo přijetí jakýchkoli změn, protože znalci mezi sebou měli celou řadu problematických jedinců, kteří se propůjčovali k vypracování účelových znaleckých posudků na zakázku, a to ovlivňovalo veškerá jednání o novém zákoně. Situaci navíc komplikovalo i to, že znalci jsou velká a nesourodá skupina, pocházející z nejrůznějších profesí,

a pro většinu z nich je znalecká činnost pouze činností doplňkovou k jejich základnímu oboru – např. pediatr působí na klinice jako pediatr a čas od času vyhotovuje znalecké posudky z oboru pediatrie. Na rozdíl od znalců jsou tlumočníci poměrně kompaktní profesní skupina. I proto bylo potřeba dosáhnout oddělení. To nový návrh zákona splnil.

Splnil i požadavky na možnost oddělení výkonu profese tlumočnicka od profese překladatele. Všichni víme, že se jedná o dvě různé, i když blízké profese, které ale vyžadují poněkud odlišnou profesní přípravu i osobnostní založení. Podle současně platného zákona je např. vynikající překladatel – introvert nucen jít, chtít nechtě, tlumočit, přestože mu to činí potíže, a je mnohem efektivnější, kdyby mohl zůstat doma překládat u počítače. Naopak zase tlumočnick, pohotový a schopný reagovat, je nucen trávit hodiny u překladů soudních písemností, které mu nejdou od ruky.

Třetím přínosem bylo zavedení tzv. „nárokovosti“ jmenování soudním tlumočnickem/překladatelem při splnění všech náročných předepsaných podmínek. Tady ale aktiva a přínosy nového návrhu zákona bohužel končila.

Návrh nového zákona působil jako by byl pouhým překlopením návrhu zákona o znalcích, kdy termín „znalec“ byl všude nahrazen pojmem „tlumočnick“. Usiloval o zavedení nových administrativních povinností – např. archivace, omezoval možnosti nepřijetí/odmítnutí úkonu, jen velmi málo zvyšoval tarify a neúměrně navyšoval sankce.

KST ČR tento návrh v roce 2016 obsáhle připomínkovala, bohužel jen s velmi malým úspěchem. Poté jsme oslovovali poslance a snažili se jim vysvětlit, v čem je zákon pro nás problematický, bohužel bez úspěchu. Zákon prošel všemi čteními v Poslanecké sněmovně parlamentu ČR a dospěl do Senátu. Naposledy jsme se pokusili v Senátu odstranit alespoň nejkriklavější nedostatky, ale ani to nebylo vyslyšeno. Senát nakonec ale zákon odmítl jako celek a vrátil jej Poslanecké sněmovně.

V tom okamžiku se Komora rozhodla nový zákon dále nepodporovat i s tím rizikem, že zákon nebude schválen a naše činnost se bude nadále řídit podle šedesát let starého, nevyhovujícího zákona. Toto rozhodnutí bylo výrazně ovlivněno velkým semknutím mnoha kolegů sdružených v našich profesních organizacích (JTP, ASKOT, Komora tlumočnicků českého znakového jazyka), dále iniciativou samostatně působících kolegů a kolegyň a představitelů akademických pracovišť.

Došlo k vytvoření pracovní skupiny, která začala spolupracovat nejprve se senátory a posléze i s poslanci tak, aby zákon v nepřijatelné podobě schválen nebyl.

V současné době jsme ve stadiu, kdy běží dvouměsíční lhůta (od 10. září 2019), v níž jsme dostali šanci vypracovat návrh novely návrhu zákona, který, pokud bude shledán konstruktivním a smysluplným, bude moci být schválen v období legisvakance. Paralelní zákon o soudních znalcích totiž již schválen sněmovnou byl a obsahuje i zrušovací ustanovení, které se vztahuje i na naši část zákona.

Období od července 2019 bylo naplněno skutečně horečnou prací lobbistickou, v tom nejlepším slova smyslu, ale i normotvornou – pracovní skupina se snažila předložit takové návrhy změn

zákona, které jsou zároveň i navrhovanou novou textací příslušných částí zákona.

Kdo tuto práci nezažil na vlastní kůži, těžko si umí představit, kolik návrhů, doplňování, pozměňování textace, kolik kol projednávání v rámci skupiny proběhlo.

Krátké shrnutí:

- návrh zákona byl připraven MSp, šlo o vládní návrh, KST ČR vznášela připomínky již při přípravě, ale byly zohledněny jen v nepatrném rozsahu
- v březnu 2019 schválila návrh Poslanecká sněmovna PČR (prostou většinou přítomných poslanců) a postoupila jej Senátu PČR
- KST ČR a další profesní organizace lobbily v Senátu s cílem prosadit pozměňovací návrhy
- Senát PČR zamítl návrh jako celek (stejně tak učinil s návrhem zákona o znalcích a zákona, jímž se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o znalcích a zákona o soudních tlumočnících a překladatelích) a vrátil jej do Poslanecké sněmovny PČR
- Poslanecká sněmovna PČR již v září 2019 přehlasovala senátní veto u návrhu nového zákona o znalcích (který výslovně ruší celý zákon č. 36/1967) i u tzv. změnového zákona
- Poslanecká sněmovna PČR dne 10. 9. 2019 přerušila jednání o návrhu nového zákona o tlumočnících a překladatelích na dobu 2 měsíců
- nejmoudřejším řešením je nyní nebránit přehlasování senátního veta (jinak by se ode dne nabytí účinnosti nového zákona o znalcích ocitli tlumočníci v právním vakuu) a urychleně nový zákon novelizovat
- v mezidobí proto připravila pracovní skupina návrh novely nového zákona, která by byla přijata ještě před nabytím účinnosti nového zákona (v tzv. legisvakanční lhůtě) a na byla by účinnosti zároveň s novým zákonem (1. 1. 2021); o konkrétním rozsahu novely jednáme s legislativními technikami na MSp ČR i předkladateli novely (poslankyně Válková a Richterová).

Pracovní skupina soudních tlumočnicků je složena ze zástupců těchto organizací:

- Komora soudních tlumočnicků ČR
- Iniciativa Za lepší zákon o soudních tlumočnících
- Jednota tlumočnicků a překladatelů
- European Legal Interpreters and Translators Association (EULITA)
- Asociace konferenčních tlumočnicků
- Česká komora tlumočnicků znakového jazyka
- Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR
- a zástupců akademických pracovišť

Navrhované změny, průběžné informace o dění kolem zákona i jmenový seznam členů pracovní skupiny naleznete na webu KST ČR <https://www.kstcr.cz/cz/legislative-snahy-o-samostatny-zakon-o-soudnich-tlumocnicich-a-prekladatelich-0-davnejsi-historie>

Všem aktivním členům pracovní skupiny patří velký dík za jejich nasazení a úsilí.

Milé kolegyně a milí kolegové,

jsem moc ráda, že se naše řady nejen rozrostly o další kolegy – členy Komory, a to především mladší, ale že se i řada našich kolegů z jiných spřátelených organizací zapojila do snahy, aby nový zákon, upravující profesi soudního tlumočnicka a soudního překladatele, byl k nám co nejprívětivější. Viz předchozí článek našeho nového, velmi aktivního člena představenstva, Michala Chuchůta. Kolega Chuchůt je právník a řada z Vás, především němčinářů, ho zná především z podzimních německých terminologických seminářů nebo z letních partnerských akcí s Justiční akademií v Kroměříži, kde i přednášel.

Komora byla iniciativní také v tom, že požádala Českou agenturu pro standardizaci nejen o pořízení mezinárodní normy ISO 20228:2019 (Tlumočnické služby – Právní tlumočení – Požadavky), ale i zajištění jejího oficiálního překladu do češtiny. Překlad se finalizuje a norma pak bude dispozici všem kolegům.

Také jsem moc ráda, že jsme si pořád dobře vědomi nezbytnosti celoživotního vzdělávání se a že námi organizované semináře mají trvale velmi velkou účast. Letošní letní Kroměříž byla dokonce rekordní – 130 účastníků. Velkou účast měl i daňový seminář, jarní kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem, anglický terminologický seminář – letos v Plzni s forenzní tematikou i s návštěvou pivovaru, interaktivní workshop se simulovanými výsledky pro tlumočníky bez ohledu na jazykovou kombinaci, i seminář právnické češtiny nově ve spolupráci se společností Belisha Beacon. Z připravovaných akcí se těší zájmu převyšujícímu kapacitu, stejně jako loni, návštěva soudních jednání ve Vídni.

Věřím, že mnohé články našeho bulletinu Vás zaujmou, a také, že sledujete naše webové i facebookové stránky, kde Vás o všem aktuálním informujeme.

*Eva Gorgolová
předsedkyně představenstva*

Na valné hromadě Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA v Lucembuku zastupovaly Komoru E. Gorgolová, M. Malá a K. Štířerová (druhá zprava), která je zároveň členkou výkonného výboru asociace EULITA

MIMOŘÁDNÉ ZPRÁVY

Prokrastinace zrodu samostatného zákona o soudních tlumočnících	0
FB zpráva z řad senátorského klubu Starostové a nezávislí	1
Historie snah o samostatný zákon upravující činnost soudních tlumočnicků a překladatelů	1

ÚVODNÍ SLOVO

Úvodní slovo předsedkyně KST ČR, Evy Gorgolové	4
--	---

KOUTEK POEZIE

Adventní sonet, Jitka Badoučková	7
--	---

AKCE KST ČR®

Přehled akcí v roce 2019	8
--------------------------------	---

LEGISLATIVA

V Unii bez apostil a překladů některých veřejných listin	10
Majetkové poměry mezinárodních párů v Evropě – nová pravidla	11
Pravidla ochrany soukromí navazující na evropské nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR)	13
Jak to viděl Vladimír Renčín	13

NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH KST ČR® MÁTE PO RUCE MNOHEM VÍCE, NEŽ TUŠÍTE

Co vše najdete na www.kstcr.cz	14
--	----

KONFERENCE A SEMINÁŘE KST ČR®

Členové Komory soudních tlumočnicků ČR volili nové zástupce	15
Jak na daňové přiznání za rok 2018 a změny platné od roku 2019	16
Výroční Česko-anglický terminologický seminář v Plzni	20
Řekni mi a já to zapomenu, ukaž mi a já si to možná zapamatuji, zapoj mne a já to pochopím	21
11. letní Kroměříž – Tradiční intenzivní kurzy ve spolupráci s Justiční akademií	22
• Právnícká angličtina	22
• Právnícká němčina	23
• Právnícká francouzština	24

UDÁLOSTI A AKCE JINÝCH ORGANIZACÍ

Dopad práce tlumočnicků na soudnictví - konference v Lucemburku	26
Druhý workshop European Language Resource Coordination (ELRC) v České republice	28

CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT

K překladu pojmu „Heimatort“ v listinách ze Švýcarska	29
Jazyk a překlad v právu – diplomová práce na PF UK	30
Potřebuje niekto preklady z češtiny do slovenčiny (a naopak)?	32
Profesní čest – polská tlumočnice odmítla vypovídat	34
Jak je to s uznáváním překladů českých soudních tlumočnicků v Německu	35

Soudní tlumočení pro děti a nezletilé – diplomová práce	36
INFORMACE A OZNÁMENÍ	
Jak získat platný papír z dokladu vydávaného pouze v elektronické podobě	37
Koniec rodných čísel na Slovensku	37
Na českých školách chybí tlumočníci exotických jazyků	38
Český jazyk bloudí mezi uličkou láska a uličkou hanba	39
DOTAZY A ODPOVĚDI	
Jak provést ověřený překlad jen části listiny	40
Postup při vyhotovování ověřeného překladu ze zvukového záznamu	40
Názvy činností tlumočnicka/překladače v daňovém přiznání	41
Zvýšení odměny za spěšnost nelze slučovat se zvýšením za úkon provedený v den pracovního volna a v noci ...	41
VÍTÁME NOVÉ ČLENY	42
GRATULUJEME JUBILANTŮM	43
INZEROVAT PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY SE VYPLATÍ	44

Bulletin Soudní tlumočník 2019

Periodikum Soudní tlumočník vydává Komora soudních tlumočnicků České republiky zpravidla dvakrát ročně

Šéfredaktor: Dagmar De Blasio Denčíková

Redakce: představenstvo KST ČR®

Senovážné nám. 978/23, 110 00 Praha 1 – CZ

IČ: 65401697 • tel. +420 604 557 241 • datová schránka: eazp826 • www.kstcr.cz • e-mail: kstcr@kstcr.cz

Registrace Ministerstva kultury České republiky: ev. č. MK ČR E 18793

Za obsahovou stránku příspěvků a názory zde publikované odpovídají autoři jednotlivých textů.

ADVENTNÍ SONET

Mami a tati, babi, dědo,
jste moje svíčky adventu.
Postupně mi vás průvan zhasl
a schoval někam za plentu.

I když každý rok napíšete
vzkaz plamínkem svíc adventu.
Tolikrát už jsem neuzvedla
srdce jak pytel cementu.

Jste moje strmé schody vzhůru,
mí draží na andělském kůru,
držím se vás jak zábradlí, jako madla.

Kdoví, jestli bych bez vás byla neupadla...
Cesta je má, ale s vámi se líp zvládá.
Odepisuju: pořád vás mám moc ráda.

*Z cyklu **Mým předkům***

*Jitka Badoučková, soudní tlumočnice
jazyka italského, překladatelka, básnířka
a dlouholetá členka KST ČR®*

23. 2. 2019
ČLENSKÁ
SCHŮZE

XXV. členská schůze Komory

Praha 1, Senovážné nám. 23, zasedací místnost č. 16

Letos členové KST ČR® zvolili nové zástupce do představenstva a kontrolní komise, navrhli plány do budoucna a schválili rozpočet na rok 2019

23. 2. 2019
DAŇOVÝ SEMINÁŘ

Daňový seminář nejen pro soudní tlumočníky a překladatele

Praha 1, Senovážné nám. 23, zasedací místnost č. 16

Přednášel: Mgr. Ing. Miloslav Hnátek, daňový poradce

Dozvěděli jsme se, na co si dát pozor při podávání daňového přiznání, co je možné si odečíst od základu daně i jaké změny nás čekají v oblasti daní v roce 2019

23. 3. 2019
PRO ZÁJEMCE
O SOUDNÍ
TLUMOČENÍ

Jarní jednodenní kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem

Praha 1, Senovážné nám. 23, zasedací místnost č. 16

„Předpoklady pro jmenování a informace o výkonu profese“

Přednášeli: Mgr. Luboš Dörfl, předseda Krajského soudu v Ústí nad Labem, autor komentáře k zákonu č. 36/1967 Sb.

Mgr. Kateřina Pivoňková, Ph.D., dlouholetá (1999–2018) vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze

Mgr. Catherina Van den Brinková Štífterová, soudní tlumočnice nizozemštiny, němčiny a angličtiny a členka KST ČR®

5.–7. 4. 2019
ANGLIČTINA
V KRIMINALISTICE

Česko-anglický terminologický seminář

Plzeň, hotel Primavera, Nepomucká 128

„Terminologie kriminalistických oborů, expertiz, zajišťování stop, soudního lékařství“

Přednášeli: poručík Bc. Martin Goby, člen stálé výjezdové skupiny (určena k vyšetřování na místě činu u závažných kriminálních případů, které v prvním stupni soudí KS), u PČR od roku 1986

Mgr. Valerie Fibichová, překladatelka a tlumočnice Kriminalistického ústavu, soudní tlumočnice anglického jazyka, lektorka anglického, ruského a italského jazyka

Mgr. et. Mgr. Ondřej Klabal, právník, lektor katedry anglistiky a amerikanistiky FF UPOL a MU v Brně v rámci Kurzu právníckého minima pro překladatele a tlumočníky, soudní tlumočnický jazyka anglického a španělského

MUDr. Matěj Uvíra, soudní lékař, Ústav soudního lékařství Fakultní nemocnice Ostrava

4. 5. 2019
SIMULOVANÉ
VÝSLECHY –
TLUMOČENÍ PRO
POLICII

Interaktivní workshop se simulovanými výslechy pro tlumočníky bez ohledu na jazykovou kombinaci

Praha 1, Senovážné nám. 23, zasedací místnost č. 16

Vzorové výslechy vedli dva zkušení policisté z PČR – Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV, tlumočili účastníci workshopu

-
21.–26. 7. 2019
ANGLIČTINA
V KROMĚŘÍŽI	<p>Odborná právní angličtina - tradiční letní intenzivní kurz ve spolupráci s Justiční akademií
Kroměříž, U Sýpek 3921/11, prostory Justiční akademie
„Pětidenní kurz pro překladatele právnických textů se zaměřením na odbornou občanskoprávní a obchodněprávní terminologii“   <i>Přednášeli: Mgr. et Mgr. Vladimíra Kvasničková, právnička, odborná asistentka katedry jazyků Právnické fakulty UK v Praze, lektorka právní angličtiny České advokátní komory
Mgr. et Mgr. Ondřej Klabal, právník, lektor katedry anglistiky a amerikanistiky FF Univerzity Palackého v Olomouci, specializující se na právní překlad, a MU v Brně v rámci Kurzu právníkého minima pro překladatele a tlumočníky, soudní tlumočnický jazyka anglického, člen KST ČR®</i></p>
21.–26. 7. 2019
FRANCOUZŠTINA
V KROMĚŘÍŽI	<p>Odborná právní francouzština – tradiční letní intenzivní kurz ve spolupráci s Justiční akademií
Kroměříž, U Sýpek 3921/11, prostory Justiční akademie
„Pětidenní kurz pro překladatele právnických textů se zaměřením na odbornou občanskoprávní a obchodněprávní terminologii“   <i>Přednášeli: PhDr. Jana Tomaščinová, odborná asistentka katedry jazyků Právnické fakulty UK v Praze, autorka učebnice právní francouzštiny
doc. PhDr. Tomáš Duběda, Ph.D., odborný asistent Ústavu translatologie Filozofické fakulty UK v Praze
JUDr. Mgr. Ivo Petrů, Ph.D., právník a lingvista Ústavu romanistiky Filozofické fakulty JU v Českých Budějovicích</i></p>
21.–26. 7. 2019
NĚMČINA
V KROMĚŘÍŽI	<p>Odborná právní němčina - tradiční letní intenzivní kurz ve spolupráci s Justiční akademií
Kroměříž, U Sýpek 3921/11, prostory Justiční akademie
„Pětidenní kurz pro překladatele právnických textů se zaměřením na odbornou občanskoprávní a obchodněprávní terminologii“   <i>Přednášeli: Mag. Doris Täubel-Weinreich, soudkyně pro rodinné právo, okresní soud Innere Stadt Wien, předsedkyně odborné skupiny pro rodinné právo v Rakousku
Mag. Pavlína Böhmová-Lössl, soudní tlumočnice německého jazyka zapsaná v českém seznamu soudních tlumočnicků, soudní tlumočnice a překladatelka českého a slovenského jazyka zapsaná v rakouském seznamu soudních tlumočnicků, členka představenstva KST ČR®
Mgr. Michal Chuchút, LL.M., advokát, absolvent PF UK a PF Universität Passau v Německu, soudní tlumočnický jazyka německého a člen představenstva KST ČR®</i></p>
-

Elektronické verze Soudního tlumočnicka v barevném provedení jsou volně ke stažení na webových stránkách KST ČR® www.kstcr.cz/cz/bulletin

V UNII BEZ APOSTIL A PŘEKLADŮ NĚKTERÝCH VEŘEJNÝCH LISTIN

Dne 16. února 2019 vstoupilo v platnost Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze 6. července 2016 o veřejných listinách, které ruší povinnost osvědčovat pravost některých dokumentů vydávaných členskými státy

Zpracovala Dagmar De Blasio Denčíková

Občané, kteří chtějí žít nebo již žijí v jiné zemi EU než vlastní, museli doposud pro svoji veřejnou listinu, např. rodný, oddací nebo úmrtní list, získat doložku osvědčující její pravost (tzv. apostilu). Podle nového nařízení není již od 16. 2. 2019 tato doložka při předkládání veřejných listin vydaných v jedné zemi EU orgánům jiné země EU zapotřebí, čímž odpadá související byrokratická zátěž.

**Veřejné listiny vydávané orgány ČR, na které se osvo-
bození od požadavku ověření vztahuje:**

1. rodný list
2. oddací list
3. úmrtní list
4. doklad o registrovaném partnerství
5. vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství
6. vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do registrovaného partnerství
7. doslovný výpis z matriční knihy
8. potvrzení o údajích zapsaných v matriční knize
9. potvrzení o údajích uváděných ve sbírce listin nebo v druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958
10. rozhodnutí o povolení změny jména nebo příjmení
11. potvrzení o uzavření manželství
12. výpis z evidence rejstříku trestů fyzických osob
13. osvědčení notáře o tom, že je někdo naživu
14. poskytnutí údajů z registru obyvatel fyzické osobě
15. osvědčení o souhlasném prohlášení rodičů o otcovství k narozenému či nenarozenému dítěti
16. potvrzení o uzavření manželství (vydané zastupitelským úřadem ČR v zahraničí)
17. některá soudní rozhodnutí, zejména: a) rozsudek o určení data narození nezletilého dítěte, b) rozsudek o prohlášení člověka za mrtvého, c) rozsudek o určení dne, který platí za den smrti člověka, d) rozsudek, kterým se nezletilému povoluje uzavřít manželství, e) rozsudek o přiznání svéprávnosti nezletilému dítěti, f) rozsudek o rozvodu manželství, h) rozsudek o určení otcovství, i) rozsudek o určení mateřství, j) rozsudek o osvojení nezletilého či rozsudek o osvojení zletilého.

Nařízení zavedlo také ochranná opatření proti podvodům: má-li přijímací orgán důvodné pochybnosti o pravosti veřejné listiny, může si u vydávacího orgánu v jiné zemi EU ověřit její platnost, a to prostřednictvím funkční informační platformy, konkrétně **systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI)**. Do tohoto systému mají v ČR pro účely prověřování pravosti cizozemských dokladů a listin přístup ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo vnitra, krajské úřady a magistráty měst Prahy, Plzně a Brna.

V mnoha případech také není nutné předkládat ověřený překlad veřejné listiny. Nařízení zavádí vícejazyčné standardní formuláře pro nejčastěji používané typy veřejných listin. **Vícejazyčné standardní formuláře nejsou vydávány automaticky, ale pouze na žádost oprávněné osoby.** Formulář k veřejné listině připojuje ten orgán, který listinu vystavil, a musí jej opatřit datem vydání, podpisem, razítkem či pečeti. Vícejazyčný standardní formulář připojovaný k matričním a jiným dokladům nemůže být vydán samostatně, musí vždy doprovázet veřejnou listinu a měl by k ní být pevně připojen. Česká republika přijímá veřejné listiny, na něž se nařízení o veřejných listinách vztahuje, **i ve slovenském jazyce** bez požadavku připojení vícejazyčného formuláře nebo úředně ověřeného překladu.

Formuláře obsahují pouze základní údaje z listiny. U řady veřejných listin, jejichž obsah nemůže být ve vícejazyčném standardním formuláři řádně zohledněn, jako jsou např. některé kategorie soudních rozhodnutí, je nadále třeba připojovat kompletní úřední překlad listiny, pokud nespádají do působnosti nějakého jiného nařízení EU, jak je tomu např. u rozvodových rozsudků.

V případě cizojazyčných matričních dokladů, které obsahují kromě základních údajů i další texty mající vliv na provádění řízení, je nutno buď připojit úřední překlad celé listiny, nebo alespoň té části, která není pokryta vícejazyčným formulářem.

Osvobození od ověření apostilou a pořízení překladu dokladu s využitím vícejazyčného standardního formuláře nejsou na sebe nijak vázána. Matriční orgány ČR akceptují od 16. 2. 2019 následující **varianty dokladů vystavených v členských státech EU**:

- doklad opatřený vícejazyčným standardním formulářem s glosářem
- doklad opatřený vícejazyčným standardním formulářem bez glosáře
- doklad opatřený vícejazyčným standardním formulářem a zčásti úředním překladem do českého jazyka
- doklad opatřený úředním překladem do českého jazyka, bez vícejazyčného standardního formuláře.

Vydání vícejazyčného formuláře v České republice nepodléhá správnímu poplatku. V jiných členských státech EU však může být tento úkon zpoplatněn. Rozsah veřejných listin, ke kterým je vícejazyčný formulář vydáván, zůstává na rozhodnutí jednotlivých členských států EU.

V ČR je možné vícejazyčné formuláře připojit k těmto veřejným listinám:

1. rodný list
2. úmrtní list
3. oddací list
4. vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství
5. doklad o registrovaném partnerství
6. vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do registrovaného partnerství
7. (čistý) výpis z evidence rejstříku trestů fyzických osob
8. listina osvědčující údaje z registru obyvatel.

Pro postup dle nařízení o veřejných listinách je **rozhodné datum platnosti nařízení, tedy 16. únor 2019, nikoliv datum vydání cizozemského dokladu**. České úřady k matričnímu dokladu nebo vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství / ke vstupu do registrovaného partnerství připojí vícejazyčný formulář za předpokladu, že doklad byl vydán po 1. 1. 2015, tzn., že je opatřen zvláštními zajišťovacími prvky proti jeho padělání a pozměnění. Požádá-li oprávněná osoba o připojení formuláře k dokladu vydanému před 1. 1. 2015, bude jí vydán za 100 Kč nový doklad a formulář bude připojen k tomuto nově vydanému dokladu.

Nařízení se týká pouze prokazování pravosti veřejných listin. V členských státech tak nadále platí vnitřní předpisy pro uznávání obsahu a účinků veřejné listiny vydané v jiné zemi Unie.

Na žádost oprávněné osoby může být prostřednictvím systému CzechPOINT i na **zastupitelských úřadech ČR** vydán vícejazyčný standardní formulář k pořízenému výpisu z Rejstříku trestů v případě neexistence záznamu. Orgány členských států EU mohou důvodné pochybnosti o pravosti předkládaných listin konzultovat prostřednictvím Systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI).

I když nařízení o veřejných listinách cílí primárně na oblast civilně správní, jeho ustanovení se použijí i pro výkon agendy vízové a pobytové.

Zdroje: nařízení EP a Rady (EU) 2016/1191 ze 6. 7. 2016 o veřejných listinách, tisková zpráva EU, informace zastupitelských úřadů ČR

MAJETKOVÉ POMĚRY MEZINÁRODNÍCH PÁRŮ V EVROPĚ – NOVÁ PRAVIDLA

Od 29. ledna 2019 platí v 18 členských státech dvě nařízení EU, která objasňují pravidla ohledně majetkových poměrů mezinárodních manželství nebo registrovaných partnerství

Nová nařízení stanoví jasná pravidla pro případ rozvodu nebo smrti a současně zajišťují, aby v různých členských státech neprobíhala paralelní či dokonce protichůdná řízení, například pokud jde o nemovitosti nebo bankovní účty.

Dne 16. března 2011 přijala Komise dva návrhy nařízení týkajících se majetkových poměrů mezinárodních párů: jeden pro manželství a druhý pro registrovaná partnerství.

Jejich cílem bylo doplnit rámec nástrojů EU pro soudní spolupráci v oblasti rodinného práva. Návrhy musely být v Radě přijaty jednomyslně. Jelikož nebylo možné dosáhnout mezi všemi členskými státy jednomyslnosti, jsou nařízení použitelná v těchto 18 z nich: Belgie, Bulharsko, Česká republika, Finsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovinsko, Španělsko a Švédsko.

Nová nařízení:

- objasňují, který z vnitrostátních soudů je příslušný napomáhat párům při správě jejich majetku, případně při jeho rozdělení v případě rozvodu, rozluky nebo úmrtí,
- objasňují, které právo má přednost, pokud by se na případ vztahovaly právní předpisy několika zemí,
- usnadňují uznávání a výkon soudních rozhodnutí, která byla vydána v jednom členském státě a týkají se majetkových věcí v jiném členském státě.

V uvedených 18 členských státech žije 70 % obyvatel EU i většina mezinárodních párů v Evropské unii. Tyto členské státy nařízení přijaly v červnu 2016 v rámci posílené spolupráce. Zbývající členské státy se mohou k oběma nařízením kdykoli připojit.

Členské státy, které se této posílené spolupráce neúčastní, budou v přeshraničních případech týkajících se majetkových poměrů v manželství a majetkových důsledků registrovaného partnerství i nadále uplatňovat své vnitrostátní

Sňatek Panny Marie, Giovan Battista Venanzi detto da Pesaro (1627–1705), Národní galerie v Parmě, Itálie

právo (včetně svých pravidel ohledně mezinárodního práva soukromého).

Zdroj: Tisková zpráva EK

ÚHRADY ČLENSKÝCH A JINÝCH PŘÍSPĚVKŮ A SPONZORSKÝCH DARŮ

Úhrady akcí komory (semináře, kurzy, donace atd.):

č. ú.: 2104417790/2700, UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.
IBAN: CZ33 2700 0000 0021 0441 7790
SWIFT (BIC): BACXZPP

Úhrady členských příspěvků (splatných pro stávající členy nejpozději do 31. ledna daného roku):

č. ú.: 520228009/2700, UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.
IBAN: CZ46 2700 0000 0005 2022 8009
SWIFT (BIC): BACXZPP

Úhrady ze zahraničí v českých korunách

č. ú.: 2200655262/2010, Fio banka, a. s.
IBAN: CZ23 2010 0000 0022 0065 5262
SWIFT (BIC): FIOBCZPPXXX

Úhrady v eurech:

č. ú.: 2501389295/2010, Fio banka, a. s.
IBAN: CZ13 2010 0000 0025 0138 9295,
SWIFT (BIC): FIOBCZPPXXX

Členům Komory soudních tlumočnicků ČR připomínáme, že roční členský příspěvek má být uhrazen vždy předem, nejpozději do 31. ledna každého roku.

PRAVIDLA OCHRANY SOUKROMÍ NAVAZUJÍCÍ NA EVROPSKÉ NAŘÍZENÍ O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ (GDPR)

Dva adaptační zákony k GDPR byly podepsány prezidentem České republiky a nabyly účinnosti dne 24. dubna 2019

Prezident republiky Miloš Zeman podepsal dne 10. dubna 2019 tyto 2 zákony:

- zákon č. 110/2019 Sb., ze dne 12. března 2019, o zpracování osobních údajů, a
- zákon č. 111/2019 Sb., ze dne 12. března 2019, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů.

Nově přijatý zákon o zpracování osobních údajů mimo jiné ruší zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů ve vybraných případech. Úprava postavení, obsazení a úkolů Úřadu pro ochranu osobních údajů je nově obsažena v hlavě páté zákona o zpracování osobních údajů.

Dále byly stanoveny určité možné odchylky od obecného nařízení o ochraně osobních údajů - například z povinnosti posuzování slučitelnosti účelů a vlivu na ochranu osobních údajů, u informační a poučovací povinnosti nebo u specifické úpravy zpracování osobních údajů pro vědecké, statistické, novinářské nebo umělecké účely. Pro širokou veřejnost je zajímavé především stanovení věkové hranice 15 let pro udělení souhlasu se zpracováním osobních údajů v souvislosti s nabídkou služeb informační společnosti..

Zdroj: MPO ČR.

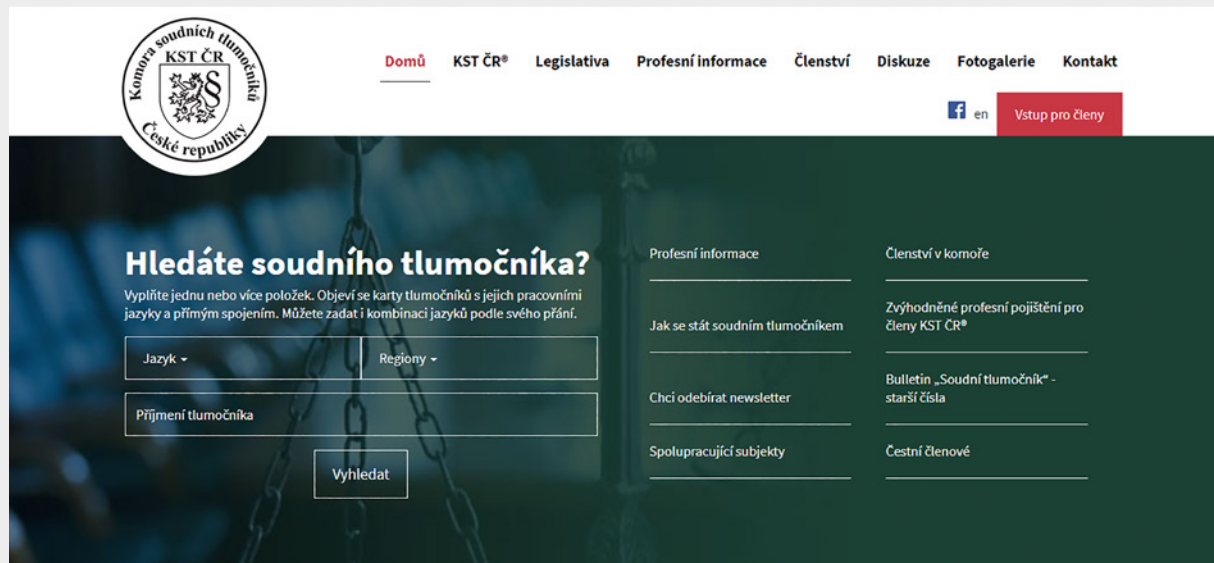
JAK TO VIDĚL VLADIMÍR RENČÍN

S laskavým svolením autora

JAK ŽIJETE? NA ÚKOR MINULÉ,
NEBO BUDOUCÍ GENERACE?

SLEDUJETE PRAVIDELNĚ WEBOVÉ STRÁNKY KOMORY?

www.kstcr.cz

The screenshot shows the homepage of the Chamber of Court Interpreters of the Czech Republic (KST ČR). The header includes the logo, navigation links (Domů, KST ČR®, Legislativa, Profesní informace, Členství, Diskuze, Fotogalerie, Kontakt), and a login button for members. The main content area features a search for court interpreters with filters for language and region, and a list of professional information and membership benefits.

Nejbližší akce KST ČR

20 Bezplatné školení pro začínající uživatele CAT softwaru Transit NXT
listopadu 2019
Praha 10

27 **28** NÁVŠTĚVA SOUDNÍCH JEDNÁNÍ u obvodního soudu ve Vídni
listopadu 2019
Viedeň

Akce jiných organizací

01 **30** ANGLIČTINA / NĚMČINA / ŠPANĚLŠTINA / FRANCOUZŠTINA / RUŠTINA / ČEŠTINA - odborné semináře v Belisha Beacon
září 2018
Praha 2

24 **11** ANGLIČTINA pro soudní překladatele a tlumočníky (jaro 2020)
září 2019
Brno

Aktuality

01 Chcete se stát ČLEMEM Komory soudních tlumočnicků ČR nebo své ČLENSTVÍ OBNOVIT?
ledna 2019

02 Senátoři zamítlí vládní návrh samostatného ZÁKONA O SOUDNÍCH TLUMOČNÍCÍCH A SOUDNÍCH PŘEKLADATELÍCH a vrátili ho poslancům
května 2019

NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH KST ČR® MÁTE PO RUCE MNOHEM VÍCE, NEŽ TUŠÍTE

- Chcete-li** mít včas informace o zajímavých vzdělávacích akcích, přihlaste se k odběru newsletteru.
- Chcete-li** se přihlásit na seminář, který vás zajímá, přihlaste se on-line přes automatizovaný přihlašovací systém.
- Chcete-li** se poradit s kolegy, staňte se členem a přihlaste se do poradního chatu.
- Chcete-li** znát obsah interních sdělení a jste-li již členem KST ČR, vstupte do sekce pro členy.
- Chcete-li**, aby vás kdykoli našli noví zákazníci, pravidelně aktualizujte své kontakty ve veřejném seznamu tlumočnicků KST ČR.
- Chcete-li** znát vývoj legislativy, která se Vás týká, sledujte webové stránky Komory.
- Chcete-li** si přečíst některé z předchozích vydání Soudního tlumočnicka, stáhněte si jej v barevné verzi z webových stránek Komory

To vše a mnohé jiné najdete na www.kstcr.cz. S individuálními požadavky se, prosím, obraťte na kstcr@kstcr.cz.

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

ČLENOVÉ KOMORY SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ ČR VOLILI NOVÉ ZÁSTUPCE

XXV. členská schůze (dříve valná hromada) KST ČR se konala 23. února 2019 v odpoledních hodinách, již tradičně po daňovém semináři pro tlumočníky a překladatele, na adrese sídla v Praze, Senovážné nám. 23

Dagmar De Blasio Denčíková

Na úvod nám kolegyně Katy Štifterová, tajemnice výkonného výboru Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA a odstupující členka představenstva KST ČR, poskytla informace ze zahraničí o událostech a projektech, které se týkají našeho oboru.

Zprávu o činnosti orgánů KST ČR za rok 2018 přednesla Dagmar De Blasio Denčíková, zprávu o hospodaření Eva Gorgolová, o stavu členské základny Alexandra Sedunková a zprávu kontrolní komise, připravenou Miluší Malou, přednesl Pavel Trusina. Kolega Roman Hujer pohovořil o službách poskytovaných členům KST ČR. Návrh plánu činnosti na rok 2019 připravila Jana Klokočková.

Následovaly volby do orgánů KST ČR na období 2019 a 2020. Každý kandidát se krátce předem představil a poté se přistoupilo k volbám do představenstva a kontrolní komise. Milena Horáková po sčítání hlasů vyhlásila výsledky voleb:

Představenstvo:	Náhradníci:
Chuchút Michal	Klabal Ondřej
De Blasio Denčíková Dagmar	Lössl Pavlína
Gorgolová Eva	Kontrolní komise:
Hujer Roman	Horáková Milena
Jičínská Gertrude	Malá Miluše
Klokočková Jana	Trusina Pavel
Šprcová Ilona	

Po volbách jsme prodiskutovali návrh plánu činnosti a návrh rozpočtu na rok 2019, které přečetla Eva Gorgolová, načež kolegyně Renata Horák Vedlich přednesla závěrečné usnesení a nechala o něm hlasovat. Usnesení z XXV. členské schůze Komory soudních tlumočnicků České republiky bylo jednomyslně schváleno.

P. Lössl a M. Chuchút, nově zvolení členové představenstva

Zápis ze schůze a přednesené zprávy jsou k dispozici v členské sekci webových stránek Komory (www.kstcr.cz) v kategorii interních dokumentů č. 10 – členské schůze.

O několik dní později, na 208. zasedání představenstva KST ČR, které se konalo 2. března 2019 v sídle Komory, byla na dvouleté funkční období zvolena do funkce předsedkyně představenstva Eva Gorgolová a do funkce místopředsedkyně Dagmar De Blasio Denčíková.

V závěru s politováním dodávám, že Gertrude Jičinská k 31. květnu 2019 rezignovala na svoji funkci. Na její místo byla v souladu se stanovami KST ČR kooptována kolegyně Pavlína Lössl.

Přímé spojení na členy představenstva a kontrolní komise najdete na www.kstcr.cz/cz/kontakt

JAK NA DAŇOVÉ PŘÍZNÁNÍ ZA ROK 2018 A ZMĚNY PLATNÉ OD ROKU 2019

Na adrese sídla KST ČR se dne 23. února 2019 konal „Daňový seminář nejen pro překladatele a tlumočníky“. Přinášíme přehled zásadních postupů při sestavování daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2018 a změny, které nás budou čekat v přiznání za rok 2019

Miloslav Hnátek

Příjmy ze samostatné činnosti § 7 zákona o daních z příjmů, příjmy ze závislé činnosti § 6 zákona o daních z příjmů

Paušální výdaje

Výdajové paušály jsou zastropovány v roce 2018 podle druhů paušálních výdajů na limit příjmů 1 mil. Kč takto:

80 % 800 tis. Kč

60 % 600 tis. Kč (živnosti)

30 % 300 tis. Kč

40 % 400 tis. Kč (podnikání podle zvláštních předpisů)

Poplatník se mohl ještě pro rok 2017 rozhodnout, zda použije nižší nebo vyšší zastropování paušálu s ohledem na možnost využít daňové zvýhodnění na děti a slevu na manželku. Od roku 2018 už je limit příjmů pro plné využití paušálů nastaven na 1 mil. Kč.

Pro rok 2019 je opět poslaneckou iniciativou v rámci novely zákona o daních z příjmů nastaven limit paušálních výdajů na 2 mil. Kč.

Vedle výdajových paušálů lze uplatnit prokázané výdaje, pokud je to pro poplatníka výhodnější. V rámci jednoho druhu příjmů (všechny příjmy ze samostatné činnosti) je nutné však dodržet stejný způsob uplatňování výdajů. Lze např. uplatnit paušální výdaje u příjmů ze samostatné činnosti podle § 7 a prokázané výdaje u příjmů z pronájmu podle § 9.

Přechod z paušálních výdajů na skutečné – nutnost dodat neuhrazené pohledávky k 31. 12. Úprava základu daně se provede v daňovém přiznání toho roku, kdy ještě naposledy poplatník uplatňoval paušální výdaje. Další možností je upravit základ daně až v dodatečném daňovém přiznání. Žádné sankce ze strany daňové správy poplatníkovi nehrozí.

M. Hnátek, daňový poradce a autor odborných publikací

Příjmy tlumočnicků a překladatelů – příjmy podle § 7 zákona o daních z příjmů jako příjmy z jiného podnikání podle § 7 odst. 1 písm. c) a také příjem ze živnostenského podnikání podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů.

Lze kombinovat dva paušály v rámci příjmů ze samostatné činnosti, pokud jsou rozděleny příjmy vykonávané na základě zákona (soudní tlumočení) a příjmy vykonávané na základě živnostenského listu (ostatní). Toto rozdělení pro účely daně z příjmů v evidenci tlumočnicka je zásadní.

Obvyklým příjmem fyzické osoby je příjem na základě pracovního právního vztahu případně příjem jednatelů či společníků s. r. o. Pokud je příjem zdaněn srážkovou daní v sazbě 15 %, neuvádí se do daňového přiznání. Jedná se obvykle o tzv. dohody o provedení práce do limitu 10 000 Kč měsíčně od jednoho zaměstnavatele anebo příjem od zaměstnavatele nepřesahující u téhož zaměstnavatele za kalendářní měsíc částku 2 500 Kč (obvykle příjmy členů výboru společenství vlastníků jednotek, dohody o pracovní činnosti), pokud nebylo podepsané prohlášení k dani.

Srážkovou daň však lze započítat na celkovou daňovou povinnost, a to na základě vydaného potvrzení, pokud je to pro poplatníka výhodnější (např. při vzniku přeplatku na dani či pro účely získání úvěru).

Základní slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč lze uplatnit ve všech případech podávání daňového přiznání.

Pro rok 2018 i rok 2019 zůstávají stejné:

- sazba daně z příjmů i srážkové daně
- zachován princip superhrubé mzdy i přes avizovanou legislativní změnu

- u podnikatelů nejsou zdravotní a sociální pojištění daňovým výdajem
- zdanění dohod o provedení práce do měsíčního limitu u jednoho zaměstnavatele 10 000 Kč
- zdanění autorů, resp. autorských příspěvků srážkovou daní za příspěvky do novin, časopisů, rozhlasu a televize uplatněné na honoráře do 10 000 Kč za kalendářní měsíc u jednoho plátce (nad tento limit se autorský honorář zdaní v řádném daňovém přiznání).

Pro účely výpočtu základu daně pro solidární zvýšení daně (limit pro její uplatnění pro rok 2018 činí 1 438 992 Kč) se při vykázání ztráty z § 7 tato ztráta započítává se základem daně z § 6 (§ 16a odst. 3), avšak pouze pro účely výpočtu solidárního zvýšení daně, nikoliv pro účely vlastního výpočtu daně (tam nelze snížit příjmy ze závislé činnosti o ztrátu z podnikání).

Cestovní náhrady pro rok 2019 (pro podnikatele, vyhláší ministerstvo práce a sociálních věcí a zveřejňuje na svém webu): Stravné: **5–12 hodin 82 až 97 Kč, 12–18 hodin 124 až 150 Kč, nad 18 hodin 195 až 233 Kč.**

Základní náhrada za používání motorového vozidla je 4,10 Kč/km. Změnily se průměrné ceny pohonných hmot, které se používají pro výpočet cestovních náhrad v případě, že podnikatel neprokazuje jejich nákup účtenkami. Nově pro rok 2019 platí:

BA 95 33,10 Kč/l
BA 98 37,10 Kč/l
motorová nafta 33,60 Kč/l.

Seznam sazeb zahraničního stravného je uveden ve vyhlášce každoročně vydávané ministerstvem financí a je zveřejněn na jeho webových stránkách.

Příklad: Slovensko 35 EUR/den, Belgie 50 EUR/den, Francie, Itálie, Německo 45 EUR/den, Španělsko 40 EUR/den.

Zdaňování dříve uplatněné odčitatelné položky od základu daně předčasně zrušeného životního pojištění či penzijního připojištění – omezuje se na lhůtu uplynulých 10 let. Pokud k předčasnému zrušení došlo v roce 2018, zdaňují se odpočty za roky 2008–2017. Jedná se pak o příjem podle § 10 zákona o daních z příjmů, tzv. ostatní příjem (vrátí se tak daň z příjmů z předmětné částky v sazbě 15 %).

Od základu daně nelze odečíst tu část poplatníkem zaplaceného pojistného na soukromé životní pojištění, která je určena k investování s investičním rizikem pojistníka. Obecně poplatník musí prokázat, že jejich smlouva

neumožňuje předčasné výběry, a to až do věku 60 let. Pokud je porušena tato podmínka, musí poplatník dodat jak uplatněné slevy 10 let zpětně, tak event. příspěvky zaměstnavatele.

Pro rok 2018 se limit pro odečet od základu daně pro soukromé životní pojištění stanovuje na **24 000 Kč**. Stejný limit **24 000 Kč** platí i pro penzijní připojištění s tím, že se jinak vypočítává započitatelná částka – vše je uvedeno na potvrzeních od příslušných pojišťoven, která jsou tak nedílnou přílohou daňových přiznání (vše co je nasporeno nad 12 000 Kč, max. 24 000, nejvýhodnější spoření pak vychází na 3 000 Kč měsíčně).

Od daně z příjmů jsou osvobozeny všechny dary od blízkých osob, pokud nejsou přijaty v souvislosti s podnikáním. Od daně z příjmů je osvobozeno nabytí dědictví.

Příjmy a výdaje spolupracujících osob (§ 13)

Příjmy a výdaje ze samostatné činnosti mohou být rozděleny na:

- spolupracujícího manžela,
- další členy společně hospodařící domácnosti,
- členy rodiny zúčastněné na provozu rodinného závodu.

Rozdělit lze nejvíce 30 % „zisku“ (rozdílu mezi příjmy a výdaji), max. 180 000 Kč/rok (15 000 Kč/měsíc). Pokud je spolupracující osobou jen manžel/ka, rozdělit lze 50 % a max. **540 000 Kč/rok** (45 000 Kč/měsíc).

Odčitatelné položky fyzických osob

Dary a dárce krve

Odpočet na dary u dárců krve je podmíněn tím, že nedostávají finanční úhradu výdajů spojených s odběrem krve s výjimkou prokázaných cestovních výdajů. Odpočet na dary činí pro rok 2018 **15 %** základu daně a jeden odběr krve je oceněn na 3 000 Kč.

Dar ze SJM

Poskytnou-li manželé ze SJM dar, může odpočet uplatnit jeden z nich nebo oba poměrnou výší tak, jak se dohodnou.

Slevy na dani fyzických osob

- senioři nezdaňují již důchod ani při příjmech vyšších než 840 000 Kč – upraveno novelou zákona na základě nálezů Ústavního soudu již v minulém roce
- mají plnou základní slevu na poplatníka

- zachovává se zdanění **nadlimitních důchodů** nad limit 439 200 Kč (tedy 36 600 Kč/měsíčně) pro rok 2018, 486 000 Kč pro rok 2019 (36 násobek minimální mzdy)

Slevy na děti

- sleva na první dítě 15 204 Kč
- sleva na druhé dítě 19 404 Kč
- sleva na třetí a další dítě 24 204 Kč

Děti se počítají nikoliv podle pořadí, jak se narodily, ale podle toho kolik je jich aktuálně vyživovaných (mohou přibýt narozením, nebo přestat být vyživované dosažením věku 18 let nebo ukončením studia, nebo dosažením věku 26 let). Za každé dítě se každý měsíc rozhoduje, zda je první či druhé, či třetí a další, což se v průběhu roku může měnit.

Daňový bonus činí maximálně 60 300 Kč, podmínkou jsou příjmy vyšší než 73 200 Kč pro rok 2018 a s ohledem na změnu minimální mzdy od 1. 1. 2019 činí pro rok 2019 minimální příjmy částku 80 100 Kč. Nově bylo zavedeno, že bonus bude vyplácen jen ve vztahu k příjmům dle § 6 a 7, tedy nikoli z pronájmů a kapitálového majetku.

Od roku 2015 se používá nová úprava **slevy za umístění dítěte**, kde přibyl termín „umístění ve skupině“, týká se tedy nejen dosud vnímaných předškolních zařízení. Tzv. „**školkovné**“ je za rok 2018 max. 12 200 Kč, za rok 2019 činí 13 350 Kč (nová výše minimální mzdy). Školkovné (sleva za umístění dítěte dle § 35bb zákona o daních z příjmů) se uplatňuje (do výše minimální mzdy) podle období, kterého se tyto výdaje týkají (nikoliv podle data úhrady výdajů na umístění vyživovaného dítěte v předškolním zařízení), z úhrady za umístění vyživovaného dítěte v předškolním zařízení, provedené např. v 09/2018 na období 09/2018 až 01/2019 lze za období roku 2018 uplatnit jen část připadající na období 09 až 12/2018 a část připadající na 01/2019 lze uplatnit až za rok 2019.

V souvislosti s upřesněním § 35bb zákona o daních z příjmů byly změněny náležitosti potvrzení, kterým prokazuje zaměstnanec u svého zaměstnavatele (pro účely ročního zúčtování daně) nárok na „**školkovné**“ v § 38l odst. 2 písm. f); toto potvrzení musí obsahovat: „*jméno vyživovaného dítěte poplatníka, celkovou výši výdajů, kterou za něj za dané zdaňovací období poplatník vynaložil a datum zápisu tohoto zařízení do školského rejstříku nebo evidence poskytovatelů nebo datum vzniku jeho živnostenského oprávnění.*“ V přiznání k dani z příjmů je potřeba doložit, že slevu na děti neuplatňuje druhý z manželů.

Povinné hlášení osvobozených příjmů (§ 38v ZDP)

Toto oznámení je povinné v případech, kdy poplatník daně z příjmů fyzických osob obdrží příjem, který:

- je od daně z příjmů osvobozen a současně je vyšší než 5 mil. Kč

Oznámení se podává ve **lhůtě pro podání daňového přiznání** (včetně možnosti prodloužení daňovým poradcem), platí i pro poplatníky nepodávající daňové přiznání, neexistuje pro toto podání formulář, avšak na webu finanční správy je vzorový „dopis“. Je možné je podat písemně, ústně do protokolu, datovou schránkou.

Jsou vymezeny povinné náležitosti oznámení:

- Výše příjmu podle § 38v ZDP v Kč, který byl v daném zdaňovacím období osvobozený od daně z příjmů fyzických osob, který fyzická osoba ve zdaňovacím období obdržela, a byl vyšší než 5 mil. Kč. Limit se posuzuje u každého příjmu zvlášť a platí pro příjmy přijaté od 1. ledna 2015. Oznamovací povinnost se nevztahuje na příjmy uvedené ve výjimce v § 38v odst. 3 ZDP.
- Zákonné ustanovení, podle kterého byl příjem osvobozen, například § 4 a § 4a, § 6 a § 10 ZDP.
- Popis okolností nabytí příjmu – fyzická osoba uvede způsob dosažení příjmu (např. prodej obrazu, výhra v loterii, případně, zda jde o příjem v penězích či v jiné podobě).
- Datum, kdy příjem vznikl. V případě dědictví je tímto datem až datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o dědictví.
- Příjmy plynoucí do SJM oznamuje jeden z manželů.
- Po uplynutí lhůty pro stanovení daně dotyčného roku není možné uložit pokutu – tzn., že po třech letech se promlčuje stejně jako daně.

Oznamovací povinnost se nevztahuje na osvobozený příjem z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku, nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a souvisejícího pozemku, zapisovaných do katastru nemovitostí České republiky, nebo na příjem z prodeje nemovitých věcí zapisovaných do katastru nemovitostí České republiky (ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a), b) a v) ZDP.

Neplnění této povinnosti stíhá sankce ve výši:

- 0,1 % z částky neoznámeného příjmu, pokud ji poplatník splní sám bez výzvy, ale pozdě
- 10 % z částky neoznámeného příjmu, pokud ji poplatník splní ve lhůtě výzvy k podání
- 15 % z částky neoznámeného příjmu, pokud ji poplatník nesplní ani v náhradní lhůtě.

Příjmy z kapitálového majetku § 8

Již pro minulý rok byla zavedena možnost uplatnění výdajů v § 8. Jedná se o zaplacené úroky z částek použitých na poskytnutí zápůjčky nebo úvěru, a to až do výše příjmů.

Ostatní příjmy § 10

Nyní jsou jasně vymezeny jednotlivé druhy příjmů, jejichž ztráty se proti sobě nemohou započítávat. Jedná se o:

- nemovité věci
- cenné papíry
- jiné věci

Naopak v rámci příjmů a výdajů v rámci jednoho „druhu“ je ztráta započitatelná (např. zisk a ztráta z prodeje cenných papírů v jednom roce).

Sociální pojištění v roce 2019 – zásadní změny v placení záloh

Minimální zálohy na sociální pojištění jsou pro rok 2019 opět vyšší. Pro rok 2019 to bude **2 388 Kč** měsíčně a mění se po podání Přehledu za rok 2018.

Daňový základ pro účast na pojištění pro rok 2018 činí 71 950 Kč, pro rok 2019 pak činí 78 476 Kč.

Maximální vyměřovací základ pro rok 2018 činí 1 438 992 Kč, pro rok 2019 činí 1 569 552 Kč.

Účast na nemocenském pojištění vzniká nově od 1. 1. 2019 dosažením příjmů ve výši 3 000 Kč (dosud 2 500 Kč).

Záloha na pojistné je nově splatná v tom měsíci, za který se platí, od prvního do posledního dne. Není-li uhrazena v době splatnosti, vzniká dluh. Je-li však dlužná záloha uhrazena do konce následujícího měsíce, není dlužná částka penalizována. OSVČ si nově již neurčuje výši záloh, platí minimální měsíční vyměřovací základ. Za prosinec 2018 nemusela být záloha zaplacená. Všechny platby učiněné v lednu 2019 jako zálohy jsou zálohou na leden 2019.

Nová výše zálohy na základě podaného přehledu platí od měsíce

- **následujícího po měsíci**, v němž byl nebo měl být podán přehled, pokud je výše zálohy **vyšší než dosud**,
- **od měsíce, v němž byl podán přehled**, pokud je výše zálohy **nižší než dosud**.

Zdravotní pojištění 2019

Minimální záloha na zdravotní pojištění pro rok 2019 je **2 208 Kč**. Maximální vyměřovací základ není u zdravotního pojištění i nadále stanoven a pojistné tedy činí **13,5 % z vyměřovacího základu**. Nové zálohy jsou platné již na leden 2019.

Přehled za rok 2018 se podává do 2. 5. 2019. Případný nedoplatek pojistného za rok 2018 je splatný do 8 dnů po podání přehledu (nejzazší termín je pak 10. 5. 2019).

Povinnost podávat daňová přiznání elektronicky

Povinně elektronicky podávají **všechna přiznání ti poplatníci**, kteří mají zřízenou datovou schránku (i dobrovolně). Pozor na formáty: finanční správa neakceptuje podání datovou schránkou ve formátu .pdf, považuje to za neúčinné podání. Platný je pouze formát **.xml**

K autentizaci lze využít

- uznávaný elektronický podpis,
- přihlašovací údaje z datové schránky anebo
- lze podání odeslat bez autentizace a následně v zákonem stanovené lhůtě potvrdit prostřednictvím tzv. e-tiskopisu.

Pokuta za nedodržení této povinnosti je ze zákona 2 000 Kč. Daňová správa ji vyměřuje.

Poplatníkům lze doporučit si pro kontrolu svých daňových povinností zřídit **daňovou informační schránku** na webu daňového portálu.

Mgr. Ing. Miloslav Hnátek je daňový poradce od r. 1996 a autor odborných publikací jako např. poslední ze série „Zcela legální daňové triky 2019“ (Grada) a „Daňové a nedaňové náklady 2019“ (Grada) atp.

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

VÝROČNÍ ČESKO-ANGLICKÝ TERMINOLOGICKÝ SEMINÁŘ V PLZNI

První dubnový víkend letošního roku uspořádala Komora již 20. česko-anglický terminologický seminář pro tlumočníky a překladatele. Tentokrát v Plzni v hotelu Primavera na téma terminologie kriminalistických oborů a soudního lékařství

Eva Gorgolová

Letošní téma nastínila již před rokem naše kolegyně, členka Komory a zároveň i jedna z přednášejících na tomto semináři, Valerie Fibichová, překladatelka a tlumočnice Kriminalistického ústavu, soudní tlumočnice anglického jazyka, lektorka anglického, ruského a italského jazyka. Dalšími přednášejícími byli pan poručík Martin Goby, člen stálé výjezdové skupiny (určené k vyšetřování na místě činu u závažných kriminálních případů, které v prvním stupni soudí krajský soud) u Policie České republiky od roku 1986, a kolega Ondřej Klabal, právník, lektor katedry anglistiky a amerikanistiky FF UPOL, specializující se na právní překlad, a MU v Brně v rámci Kurzu právnického minima pro překladatele a tlumočníky, soudní tlumočnický jazyka anglického a španělského, spolu s Matějem Uvírou, soudním lékařem z Ústavu soudního lékařství Fakultní nemocnice Ostrava. Hlavním tématem tohoto semináře byla především terminologie kriminalistických oborů a soudního lékařství, expertiz, zajišťování stop, místa činu, osob účastnících se ohledání místa činu, prvotních úkonů na místě činu, způsobu zajištění a dalších úkonů na místě činu, jakož i stop podle oboru zkoumání a úskalí soudně-lékařské terminologie v češtině a angličtině spolu s překlady dokumentů ze soudně-lékařské praxe, např. pitevních protokolů a odborných vyjádření, zavedených názvů oddělení a oborů Kriminalistického ústavu, forenzní terminologie, překladů protokolů z ohledání místa činu apod.

Z. Chovanec, pojišťovací makléř, zástupce společnosti WI-ASS a sponzor semináře, informoval účastníky o profesním pojištění členů KST ČR

Lektorka a soudní tlumočnice V. Fibichová, překladatelka Kriminalistického ústavu a členka KST ČR

Kolegyně Valerie skvěle navázala na dlouholetého předního odborníka policie a tandem Ondřej s Matějem byl skoro bezkonkurenční. Děkujeme tímto ještě jednou všem přednášejícím. A kvituji, že účast byla vyšší, než jsme předpokládali, účastníci odjízďeli spokojeni (kdybychom to byli věděli, tak jsme objednali větší místnost) a hotel se dle mého názoru o nás staral vzorně.

Místo obvyklého rautu v místě konání jsme v sobotu večer podnikli společnou exkurzi do pivovaru, samozřejmě předem rezervovanou, i s ochutnávkou plzeňského piva

Členkám Komory I. Maertens a K. Shyanok dobrá nálada nechyběla

V popředí dlouholeté účastnice anglických seminářů G. Pakostová, R. Sovičková a Š. Slezáková, všechny tři členky KST ČR

a následného posezení s kolegy v restauraci Na Spilce v areálu Prazdroje.

Partnery semináře byli pojišťovací makléř WI-ASS ČR, s. r. o., který dle dohody s KST ČR zajišťuje profesní pojištění členů KST ČR, a také pojišťovna Generali. Zástupce

společnosti WI-ASS, pan Zdeněk Chovanec, měl prezentaci s informacemi o pojištění a účastníci obdrželi praktické pozornosti od obou sponzorů.

ŘEKNI MI A JÁ TO ZAPOMENU, UKAŽ MI A JÁ SI TO MOŽNÁ ZAPAMATUJI, ZAPOJ MNE A JÁ TO POCHOPÍM

“Tell me and I will forget, show me and I may remember, involve me and I will understand” – moudrá slova Konfucia (450 př. n. l.) se přesně hodila pro den 4. března 2019, kdy na Anglické gymnázium v Pardubicích (Agys) zavítala „the one and only“ Trudi

Gertrude Jičínská

Gertrude Jičínská, členka Komory soudních tlumočnicků ČR a Jednoty tlumočnicků a překladatelů, si připravila překladatelský workshop pro třídy 3. D a 4. D gymnázia, které mají předmět s názvem Překladatelství a tlumočnictví ve svém školním vzdělávacím programu, a dokonce z něj i maturují.

Studentům přiblížila práci soudního tlumočnicka: vysvětlila, jak se soudním tlumočnickem stát, co tato práce obnáší, jaké jsou její výhody i rizika. Došlo i na praktické aspekty, kdy si studenti také vyzkoušeli vázání překladu s originálem a tlumočnickou doložkou. Jako památku si odnesli a do svých portfolií zařadili výtisk Soudního tlumočnicka.

1. Které aspekty práce soudního tlumočnicka vám přišly nejzajímavější nebo nejnáročnější?

Eliška (4. D): Velmi zajímavé byly všechny ty podmínky, které musí dodržovat. Že nesmí dát razítko z ruky, musí dodržovat mlčenlivost. To všechno zároveň dělá jejich práci složitou. Nejtěžší je asi zachovat si chladnou hlavu a hlavně nepodcenit přípravu. Na jejich práci totiž může záviset další život probíraného subjektu.

Marek (4. D): Nejzajímavější je určitě spolupráce s policií a s klienty. Nejtěžší je asi být neustále připraven na to, že nám z policie zavolají a člověk musí být připraven vyrazit okamžitě.

Ivča, Alex, Anet, Lucy (3. D): Nám přišlo nejzajímavější to, že se během soudního řízení nemůže tlumočnick bavit se svými klienty ani kolegy na chodbě.

G. Jičínská ukazuje žákům jak se má svazovat soudní překlad s originálem

Nelly, Emma (3. D): A k tomu i podle nás neúměrně nízký plat vzhledem k přísným pracovním podmínkám.

Terka, Anita, Eliška (3. D): Nejdůležitějším aspektem práce soudního tlumočnicka je nestrannost a absolutní správnost překladu. Musí se pečlivě připravovat na dané téma. V překladu hrají roli i drobné detaily, které mohou ovlivnit rozsudek a vyšetřování. Důležitou roli hraje obětavost, jakož i dochvilnost a časová flexibilita.

2. Chtěli byste na základě tohoto semináře pracovat jako soudní tlumočnick?

Tom (4. D): Zřejmě bych takovou práci dělat nechtěl, ale velmi obdivuji a respektuji lidi, kteří tuto práci dělají.

Ivča, Alex, Anet, Lucy (3. D): Rozhodně nechtěli, je to velmi náročné, tuto práci bychom psychicky nezvládli!

Terka, Anita, Eliška (3. D): Práce soudního tlumočníka je velmi záslužná, ale není snadná a ne každý ji může vykonávat.

3. Jak jste si poradili s vázáním přeloženého dokumentu?

Honza (4. D): Vázání na první pohled vypadalo záludně, avšak nakonec jsme všichni úkol úspěšně splnili.

Ivča (4. D): Velice dobře! Bylo to lehčí, než se původně zdálo.

4. Jaký je přínos podobných seminářů pro váš obor?

Eliška (4. D): Pro náš obor je to určitě ohromný přínos. Ukaže nám, jak naše znalosti uplatnit v praxi a jaké to doopravdy je. Co musíme vystudovat, jak si shánět práci a jaká je realita daného povolání. Navíc jsme si byli i schopni vyzkoušet některé věci z praxe, což je ohromná deviza.

Tom (4. D): Domnívám se, že je velice důležité být v kontaktu s lidmi z praxe, protože nám to rozšiřuje obzory o daném oboru. Mohou nám předat užitečné rady a tipy, popřípadě podělit se o zajímavé zkušenosti.

Žáci Anglického gymnázia v Pardubicích se soustředěně věnují manuálním úkonům nezbytným u soudních překladů

Nelly, Emma (3. D): Ukázalo nám to možnosti, kam naše znalosti investovat.

Velice Trudi (Gertrude) děkujeme, že si ve svém nabitém programu našla chvílku na návštěvu našeho Agysu, a snad je to začátkem naší budoucí spolupráce, za kterou budeme velmi vděční!

11. LETNÍ KROMĚŘÍŽ – TRADIČNÍ INTENZIVNÍ KURZY VE SPOLUPRÁCI S JUSTIČNÍ AKADEMIÍ

Ve dnech 22. až 26. července se konaly tradiční letní semináře Komory soudních tlumočnicků ČR v Kroměříži. Akci opět spolupořádala Justiční akademie, stejně tak jsme znovu měli možnost využít jejích prostor. Přivítali jsme řadu známých tváří, stejně jako množství těch, kteří přijeli poprvé nebo po několikaleté pauze

Právnícká angličtina

Eva Gorgolová

Již po jedenácté jsme se sešli, překladatelé, tlumočníci, soudci, státní zástupci, asistenti soudců a státních zástupců a další pracovníci justice, ať již například z ministerstva, nebo odjinud. Letos i s početnou skupinou z policejního prezidia, kolegyněmi z Parlamentního institutu a Úřadu vlády i zahraničními kolegy, a to především ze Slovenska. Akci zahájila paní ředitelka Ludmila Vodáková, které tímto ještě jednou děkuji za možnost tuto akci pořádat v prostorách Justiční akademie. A sešlo se nás letos opravdu rekordních 130. Letošní témata ať již angličtiny, francouzštiny nebo němčiny byla zaměřena na terminologii civilního a obchodního práva.

Stejně jako v loňském roce se přednášení pro angličtináře zhostili Vladimíra Kvasničková a Ondřej Klabal, oba kvalitní lektori, právníci i filologové. Kolegyně Kvasničková je odbornou asistentkou katedry jazyků Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a lektorkou právnické angličtiny České advokátní komory. Kolega Klabal přednáší na katedře anglistiky a amerikanistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, specializuje se na právní překlad, na MU v Brně vyučuje v rámci Kurzu právnického minima pro překladatele a tlumočníky, je soudním tlumočnickem jazyka anglického a španělského. Výuka byla opravdu intenzivní, jako vždy od pondělí do pátku, a to každý den od rána do večera, pouze v pátek jen do oběda. Na programu pro angličtináře byla probírána terminologie především související s odpovědnostními vztahy, civilními delikty, tort law,

M. Černá, P. Trusina a E. Gorgolová – bez jejich zanícení a pracovitosti by kroměřížské kurzy nemohly fungovat

Lektoři angličtiny V. Kvasničková a O. Klabal; organizátorka francouzštiny J. Klokočková; lektoři francouzštiny I. Petrů a J. Tomaščinová; lektorky němčiny P. Loessl a D. Täubel – Weinreich; hlavní organizátorka E. Gorgolová, za ní lektor francouzštiny T. Duběda a vpravo lektor němčiny M. Chuchůt

náhradou škody, slibem odškodnění, smluvními ustanoveními napříč smlouvami, kupní smlouvou a smlouvou o prodeji zboží, alternativním řešením sporů (rozhodčím řízením a mediací), spotřebitelskou smlouvou a ochranou spotřebitele, smlouvou o úvěru, mezinárodním právem soukromým, uznáváním a výkonem rozhodnutí, věcnými právy; nájemní smlouvou, převodem nemovitostí a katastrem, právem duševního vlastnictví, licenční smlouvou a patentovými spory. I přesto jsme si našli čas nejen na komentovanou prohlídku historické budovy Justiční akademie, kterou nás provedla, jako i v předchozích letech, Alena Krejčíková z Justiční akademie, ale i na společnou návštěvu letního kina a společnou jógu na zahradě jóga studia, i na individuální prohlídku nádherných kroměřížských zahrad nebo na koupání na Bajdě, běhání pro zdraví či posezení v řadě milých restauračních zařízení. Závěrečný večírek se také vydařil a řada kolegů a lektorů nás překvapila zpěvem i hudební produkcí. Budeme rádi, bude-li takový zájem nejen se vzdělávat, ale také předávat si navzájem zkušenosti a sdělovat potřeby i v příštích letech.

Právnická němčina

Michal Chuchůt

Kurz pro tlumočníky německého jazyka byl letos zaměřen na terminologická úskalí rodinného práva a práva obchodních společností. Počet účastníků rok od roku stoupá, letos se nás sešlo přes čtyřicet. Zvláště jsme uvítali účast zaměstnanců justice, zejména soudců Mgr. Ing. Miroslava Skaly či JUDr. Petra Vrtěla, kteří do Kroměříže jezdí řadu let a pokaždé se aktivně účastní jak s příspěvky právníkého rázu, tak s lingvistickými postřehy.

Pomalou se stává tradicí, že lví podíl na letním vzdělávání němčinářů má naše milá kolegyně a členka představenstva Pavlína Lössl, která na špičkové úrovni zajistí jak obsahovou náplň semináře, tak účast přednášejícího z německy

mluvící země. Letos se přednášek zhostila paní Mag. Doris Täubel – Weinreich, soudkyně z Vídně se specializací na rodinné právo. Díky ní jsme získali řadu poznatků o rakouské právní úpravě uzavírání manželství, rozvodů, výchovy a výživy dětí či soudních řízení ve věci osob s omezenou svéprávností. Vzhledem k tomu, že řada z nás se ve své praxi orientuje spíše na Německo, byly pro nás informace od lektorky z Rakouska obzvláště přínosné. Paní magistra svůj teoretický výklad prokládala řadou příkladů ze své bohaté praxe a pobavila posluchače nejedním vtipným komentářem. Již zmíněná Pavlína Lössl jí zdatně sekundovala hledáním (a nacházením) odborného výraziva v češtině.

Podruhé jsem Pavlínu doplnil též já s jednodenním blokem věnujícím se obchodním společnostem, jejich vnitřní organizaci a typickým situacím, s nimiž se soudní tlumočník na tomto poli může ve své praxi setkat. Svou část jsem pojmul spíše jako terminologický workshop, v němž jsme spolu s účastníky překládali autentické texty. Hodnotit svoji část si netroufnu, k té se musí vyslovit ostatní, snad nebude příliš samolibé, když uvedu, že z reakcí publika jsem měl dobrý pocit.

Poslední den konání semináře nás e-mailem pozdravila také Katy Štifterová, na jejichž bedrech spočívala organizace semináře v minulých letech a která se letos s lítostí nemohla účastnit.

Komu poděkovat na závěr? Určitě jak realizačnímu týmu z Justiční akademie (zejména, nikoli však výlučně, jak píší právníci, paní PhDr. Renatě Vystrčilové, Ph.D. a paní Bc. Evě Krejčové, které se o účastníky staraly jak o vlastní podle hesla nemožné ihned, záznaky na počkání), dále pak organizátorům z řad KST ČR, hlavně Evě Gorgolové (koneckonců Kroměříž je hlavně jejím „dítětem“), Pavlu Trusinovi a tajemnici Komory Mirce Černé, která přípravou podkladů a zařizováním před akcí i během ní strávila

neskutečné množství hodin, činíc tak vždy s dobrou náladou přes enormní nával stresu (lektori posílající na poslední chvíli a na přeskáčku studijní materiály vědí, o čem píšu).

Dovolím si vyjádřit se za všechny účastníky, že již nyní se těšíme na shledanou za rok.

Právnícká francouzština

Jana Klokočková

Letos se do Kroměříže na Terminologický kurz právnícké francouzštiny zaměřeného na občanské právo přihlásil rekordní počet francouzštinářů, a to jak z řad soudních tlumočnicků (15), tak z řad justice a policejních orgánů (7). Mezi tlumočníky byli už tradičně i naši kolegové ze Slovenska v počtu čtyř. Všichni jsme byli velice potěšeni, že se tentokrát kurz podařilo otevřít. Rekordní byl i počet přednášejících, celkem se před katedrou vystřídali tři. Kurz zahajoval doc. PhDr. Tomáš Duběda, Ph.D., docent Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kterého vystřídal JUDr. Mgr. Ivo Petrá, Ph.D., právník a lingvista Ústavu romanistiky Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, a na závěr se dostavila PhDr. Jana Tomaščinová, Ph.D., odborná asistentka katedry jazyků Právnícké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, autorka učebnice právnícké francouzštiny. Všichni přednášející byli na nás skvěle připraveni a výuka měla rychlý spád, byl čas i na diskuse do hloubky a díky

Účastníků bylo letos v Kroměříži opravdu hodně a všichni se rádi soustředili na práci

účastníkům z justice se nám dostalo i velmi zasvěceného výkladu obsahu pojmů českého občanského práva. I přestávky jsme využívali k odborným diskusím a výměně zkušeností z naší tlumočnické a překladatelské praxe.

Po výuce jsme využívali krás Kroměříže k procházkám, koupání, výletům do okolí a posezením v pohostinných restauracích. Společně jsme se pobavili i na závěrečném večírku ve čtvrtek, který se opět velmi vydařil. Týden rychle uběhl a v pátek jsme se loučili a rozjížděli do svých domovů, obohaceni o celou řadu cenných poznatků, zkušeností a společných zážitků s kolegy, s nimiž během roku nemáme mnoho příležitostí setkávat se a poznat se.

A proto: ať žije Kroměříž a zejména Kroměříž roku 2020!

Účastníci kurzu angličtiny, němčiny a francouzštiny před budovou B Justiční akademie v Kroměříži

BELISHA BEACON
mastering languages

Kurzy právního překladu

z pohodlí vašeho domova

Kurzy překladu právních textů lze nyní studovat distanční formou. Je to jednoduché a komfortní. Posloucháte nahrávky a učíte se z didakticky promyšlených materiálů. Lektor Vám osobně poradí, kde si nejste jisti, opraví Vám překlad zadaný v rámci kurzu a Vy můžete profesně růst.

Členové KST ČR mají mimořádnou slevu

19 %

www.belisha.cz

DOPAD PRÁCE TLUMOČNÍKŮ NA SOUDNICTVÍ – KONFERENCE V LUCEMBURKU

*Ve dnech 28.–30. března 2019 se v Lucemburku konala výroční konference Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA pod názvem *The Impact of Interpreters on the Judiciary at National and International Level*. Účastníci konference dostali možnosti účastnit se soudních jednání tlumočených do několika evropských jazyků. V následných panelových diskuzích se mohli seznámit s prostředím a technikou tlumočení u soudu a diskutovali se soudci a stálými tlumočníky Evropského soudního dvora*

Yveta Linhartová

Proč potřebují tlumočníci červené tlačítko.

Také jste někdy řešili podobnou situaci? Agentura nebo obchodní společnost vám telefonuje: „Potřebujeme tlumočníky na 4 hodiny simultánního tlučení odborné konference s farmaceutickou tematikou. Můžete prosím zajistit?“

Tlumočnick: „Ano, ale potřebuji všechny tlumočené příspěvky předem.“

„Opravdu? Vždyť je to jen půl pracovního dne a my ještě všechny materiály nemáme – pošleme vám je večer před konferencí ...“

Tlumočnick se pak cítí jako někdo, kdo podle slov paní Elizabeth MacGrath, soudkyně irského trestního soudu, předstoupí před své klienty a je nucen je informovat v tomto smyslu: „... a nyní vám budu čtyři hodiny vyprávět o něčem, o čem sám vůbec nic nevím ...“

To se vám Lucembursku určitě nestane. A to proto, že u Evropského soudního dvora „není mnohojazyčnost luxusem, ale naprostou nezbytností“, jak uvedl předseda Evropského soudního dvora pan Koen Lenaerts v úvodu mezinárodní konference, která se konala ve dnech 28. – 30. března 2019 v Lucemburku pod názvem *The Impact of Interpreters on the Judiciary at National and International Level*. Organizátorem konference byla EULITA (*European Legal Interpreters and Translators Association*) pod předsednictvím paní Daniely Amodio Perillo. Konference EULITA spoluorganizovaná lucemburskou Asociací soudních tlumočnicků ALTI se konala v budově Evropského soudního dvora (ESD) a jejím hlavním tématem bylo postavení a vliv tlumočnicků na mezinárodní soudní řízení.

M. Malá, předsedkyně kontrolní komise KST ČR a Y. Linhartová, členka KST ČR a autorka tohoto příspěvku

V první části jsme měli možnost se zúčastnit soudního slyšení tlumočeného do angličtiny a francouzštiny ve sporu dvou farmaceutických společností týkajícího se charakteristiky konkrétního produktu a následné diskuze, která se soustředila především na jazykovou stránku případu.

Ve druhé části konference proběhla panelová diskuze se šesti soudci ESD z různých členských zemí (mezi nimi i s českým zástupcem) moderovaná předchozím předsedou ESD, profesorem Christianem Kohlerem, kde hlavním tématem bylo vní-

mání úlohy tlumočnicka při jednání soudu: „Každý soudce samozřejmě očekává překlad toho, co si sám o výsledku jednání představuje, důležité je však především převést informaci,“ uvedl český zástupce ESD, soudce Jan Passer.

V pátek panelová diskuze pokračovala, tentokrát se zkušenými tlumočníky evropských institucí, například paní Alexandrou Tomič, dlouholetou tlumočnickou mezinárodního trestního soudu v Haagu. Cílem diskuzí bylo porovnat pracovní i finanční podmínky v členských zemích a sdílení dobré praxe v současných podmínkách.

A jak to tedy v Lucemburku funguje? Evropská úmluva o lidských právech již v roce 1950 požadovala právo obviněného na bezplatné tlumočení v mateřském jazyce bez diskriminace a při rovném postavení obviněného i žalující strany. Na směrnici, která toto právo zakotvila do evropského trestního řízení, jsme čekali až do roku 2010, kdy začala její implementace do legislativy členských států EU tak, aby zajistila kvalitní tlumočení v celém řízení, tedy od policejního zadržení, přes výslech až k soudnímu

slyšení. Směrnice 2010/64 nyní obsahuje „de minimis“ pravidla soudního tlumočení, je zárukou spravedlivého procesu a výrazem respektu k právnímu státu.

Evropský soudní dvůr dnes pracuje s 25 jazyky, což je předpoklad mnoha různých jazykových kombinací pro tlumočení. V Lucemburku je celkem 70 stálých a okolo 300 externích (*freelance*) tlumočnicků, přičemž každý jazyk má nejméně jednoho stálého tlumočnicka. Tlumočníci jsou vybíráni v otevřené soutěži na základě přísných kritérií; samozřejmostí je čistý trestní rejstřík a předchozí zkušenost s tlumočením. Jakkoli se množství tlumočnicků zdá příliš velké, je nezbytné, protože u ESD většinou probíhá pět až šest slyšení zároveň. Hlavním pracovním jazykem je francouzština – je jazykem jednání, do něhož se překládá každé doručené písemné podání. U každého soudního jednání jsou přítomni tlumočníci francouzštiny, protože i záznam slyšení je pořizován ve francouzštině.

Přesto, že se tento postup jeví jako náročný a zbytečný luxus, všichni soudci se shodují na tom, že pokud by tomu tak nebylo, evropská instituce by ztratila svůj smysl včetně faktu, že evropské právo je platné pro všechny členské státy.

Tlumočníci u ESD jsou striktně odděleni od překladatelů – jde o dvě činnosti v tomto prostředí neslučitelné, na rozdíl od národního soudnictví, kde tlumočnick v mnoha případech vypracovává i písemný překlad rozsudku a souvisejících dokumentů.

Naprostou samozřejmostí je poskytnutí veškerých písemných podkladů tlumočnickovi předem, a to i včetně připravené obsahy prezentované soudcem zpravodajem (*reporting judge*). Pokud jde o externí tlumočnick, je jim poskytnut a uhrazen denní tarif na studium a přípravu před jednáním v Lucemburku. Kromě cestovních nákladů je odměna tlumočnicka od 350 (pro méně zkušené) až do 430 EUR/den.

Tlumočnické zařízení v budově soudu je na vysoké technické úrovni. Přestože podle slov paní Daniely Amodeo Perillo tomu není tak dávno, kdy si z bezpečnostních důvodů tlumočníci nesměli nosit do kabiny vlastní PC, dnes kabiny splňují veškeré požadavky na kvalitní pracovní prostředí. V každé soudní síni je 10–12 kabin se dvěma až třemi konzolami a monitory, na které se promítá obsah prezentace. Kabina je prostorná

Velmi si vážíme práce našich kolegů v lucemburských kabinách

a světlá, tlumočníci mají dobrý výhled na celý sál a každé jednání má svého „head crew“, který v případě potřeby zajišťuje kontakt kabin s mluvčími. Není bez zajímavosti, že všechny kabiny jsou ve výši očí mluvčího, na rozdíl od předchozí úpravy, kdy malé okénko kabiny bylo kdesi vysoko v nedohlednu. K tomu předseda ESD Lenaerts uvedl, že i pro něj samotného je oční kontakt důležitý pro reflexi vlastního projevu – vidí reakce tlumočnicků a může korigovat tempo své, případně svých kolegů.

A zde se dostávám k červenému tlačítku: Také se vám, kolegové tlumočníci, stalo, že se vámi tlumočený řečník dostal takzvaně „do varu“ a zapomněl, že je tlumočen? Jeho tempo překročilo rychlost, kterou jste byli schopni smyslně převést do druhého jazyka? Pokud ano, nemáte mnoho možností, jak zachránit vlastní pověst a předejít hodnocení účastníků, že „kabina nestála za nic.“ Vidíte-li do sálu, můžete vy nebo kolega zasáhnout a řečníka požádat o zpomalení. Pokud je kabina kdesi daleko od publika nebo sedíte za přenosnou kabinou zády k publiku, je to problém. V ta-

kově chvíli přichází u Evropského soudu ke slovu červené tlačítko, které tlumočnick může stisknout, čímž rozsvítí červené světlo u mikrofonu mluvčího a dá mu tak na vědomí, že „něco je špatně“. Snad mi většina z vás dá za pravdu, že v mnoha situacích bychom tuto možnost více než uvítali. Podle tvrzení kolegů k tomu u ESD nedochází příliš často – soudci jsou téměř bez výjimky na tlumočení zvyklí a své tempo mu přizpůsobí. Zkušenosti z Lucemburku jsou bohužel ve většině případů na národní soudy nepřenositelné, jak uvedl soudce Passer. Je tomu tak z důvodu samotné podstaty evropské instituce. Pokud se podání předkládá například v polštině, překládá se do francouzštiny, soudci si zvolí jazyk pro slyšení a následná porada

E. Gorgolová, předsedkyně KST ČR na letošní konferenci EULITY v Lucemburku

soudců (deliberation) probíhá ve francouzštině. Rozhodnutí se vyhláší v jazyce podání a pak překládá do všech pracovních jazyků. V národním prostředí členských států je tomu jinak: u českého (polského...) soudu je účastník řízení, který neovládá domovský jazyk, cizím prvkem vyžadujícím zvláštní péči – potřebuje tlumočníka, což představuje komplikaci, časové zdržení, zvýšené náklady. Jinými slovy – v Lucemburku potřebují tlumočníka všichni: soudce, advokáti i obvinění, zatímco „doma“ pouze cizí státní příslušník. Od toho se pak odvíjí i rozdílné postavení

a vnímání tlumočníka u evropského a národního soudu. Evropská instituce je si vědoma toho, že bez tlumočníka není schopna fungovat a výrazem respektu k tomuto národnímu povolání je na konci každého jednání poděkování předsedajícího soudce všem tlumočnickům.

Pokud se nám tedy zdá, že naše pozice v soudnictví a u státních orgánů není dostatečně respektována a hodnocena, měli bychom být připraveni stisknout červené tlačítko.

DRUHÝ WORKSHOP EUROPEAN LANGUAGE RESOURCE COORDINATION (ELRC) V ČESKÉ REPUBLICCE

ELRC je iniciativa podporovaná programem Evropské komise s názvem Connecting Europe Facility (CEF). Cílem CEF je poskytovat základní elektronické služby pro realizaci tzv. propojené Evropy. Organizátorem druhého workshopu, který se konal 28. listopadu 2018 v Evropském domě v Praze, Jungmannova 24, byl Ústav formální a aplikované lingvistiky Matematicko-fyzikální fakulty UK. Ústav pracuje na automatických překladech

Pavel Pecina

Propojitelnost a interoperabilita ve veřejných službách napříč Evropou může mít značný pozitivní vliv na veřejnou službu, podniky i každodenní život občanů v jednotlivých Evropských zemích. Příkladem služby poskytované CEF je tzv. eTranslation, která pomáhá překonávat jednu ze současných hlavních výzev evropské a národní státní správy, a tou je jazyková bariéra při výměně informací. V této souvislosti se ELRC snaží identifikovat a shromažďovat jazyková data relevantní pro národní státní správy a veřejné služby a pomáhá tak službu eTranslation lépe přizpůsobit potřebám národních státních správ a přispět tak k multilingvalitě veřejných elektronických služeb.

V rámci workshopu ELRC jsme diskutovali o současné pozici a budoucnosti České republiky v elektronicky propojené multilingvální Evropě. Chceme se také věnovat relevantním národním strategiím a procesům pro eGovernment, multilingvalitu a otevřená data, což pomůže České republice maximalizovat vliv iniciativ Evropské komise. V konstruktivním dialogu s experty z Evropské komise, zástupci české státní správy a vlády, odborníky na jazykové technologie a poskytovateli jazykových služeb bychom rádi sdíleli zkušenosti a požadavky pro moderní multilingvální státní správu.

Panelisté J. Kotouček, J. Michálek, J. Faber, S. Piperidis žádali tlumočníky a překladatele o spolupráci, aby přispívali svými glosáři do databáze pro automatické překlady evropského projektu CEF

V neposlední řadě doufáme, že se nám podaří společně identifikovat vhodné zdroje multilingválních jazykových dat, jež pomohou přizpůsobit službu eTranslation potřebám vašich veřejných služeb a přispějí k řešení technických a právních problémů použití těchto dat pro automatický překlad.

Účast tlumočnicků a překladatelů na workshopu ELRC, stejně jako zpětnou vazbu, považujeme za velmi důležitou pro rozšíření služby eTranslation do českých veřejných služeb.

K PŘEKladu POJMU „HEIMATORT“ V LISTINÁCH ZE ŠVÝCARSKA

Neexistuje český právní ekvivalent ke švýcarskému pojmu Heimort, což je místo (obec nebo město), které se občana ujímá v případě sociální nouze

Milada Bobková

Před nedávkem jsem souhlasila s provedením překladu listiny ze Švýcarska. Svoji roli hrálo, že zákazník zavolal v pondělí brzy ráno, kdy bych schválila snad i třetí světovou válku. Až později jsem zaváhala, zda jsem si neukousla příliš velké sousto. Přece jen v listinách ze Švýcarska se to hemží samými jazykovými výjimkami, zvláštnostmi a pojmovými libůstkami typickými pro tuto oblast.

Naštěstí se jednalo pouze o překlad výpisu z trestního rejstříku. Slovíčko POUZE by se ovšem slušelo dát do velkých a tučných uvozovek. Kolegyně a kolegové mi jistě dají za pravdu, že velmi často ať už z pohledu zákazníka nebo i z našeho překladatelského pohledu se někdy v překladu jedná POUZE o půl stránky, POUZE o pár slov, POUZE o pár vět, které nám ale mohou při troše „šťěstí“ připravit POUZE pár vrásek na čele a POUHÉ odpoledne strávené pátráním v odborné literatuře, pročítáním internetových stránek a voláním SOS milým a ochotným kolegům překladatelům.

Nejinak tomu bylo i s překladem zdánlivě jednoduchého pojmu Heimort ve výpisu z trestního rejstříku ze Švýcarska. V první chvíli nás asi napadne, že to přece musí být místo narození, protože co by to bylo jiného, ovšem to by se nesmělo jednat o listinu ze Švýcarska.

První informaci na internetu jsem zjistila, že tento pojem může být shodný s místem narození, avšak také nemusí. Nepředpokládala jsem, že by můj zákazník byl rodilý Švýcar, a tak jsem si řekla, že za zeptání nic nedám (aneb Fragen kostet nichts). Můj zákazník se nejenže narodil v Čechách, tedy Heimort jako místo narození přeložit nelze (na listině u tohoto pojmu figurovalo město ve Švýcarsku), ale zároveň mi byl ochoten podrobně vysvětlit obsah celého tohoto pojmu (a pak ještě zaplatil hned po vystavení faktury, tedy ve všech ohledech vzorný zákazník).

Ještě jednou bych mu tímto chtěla poděkovat za ochotu a podělit se s vámi o jeho výklad tohoto pojmu:

„Neexistuje český právní ekvivalent ke švýcarskému pojmu Heimort (dále také HO). HO je místo (obec nebo město), které se občana ujímá v případě sociální nouze (sociální případ).“

HO se získává:

1. zděděním po rodičích (matka a otec)
2. převzetím od partnera (domorodec – cizinka nebo opačně) – což byl případ mého zákazníka
3. místem, které přijme cizince za občana.

HO se nedá automaticky získat tím, že se někdo narodí na území Švýcarska (dítě cizinců), ani se nedá právně vynutit. Je to demokratická volba veřejného shromáždění (i v případě č. 2 převzetí).

Každý občan Švýcarska má přiděleno domovské místo – Heimort.“

Když jsem tedy navrhovala překlad pojmu Heimort jako místo pobytu, vyvedl mě zákazník opět z omylu a vysvětlil, že pojem místo pobytu, tedy Wohnort má zase

jiný obsah:

„Wohnort jako místo pobytu je místo, kde občan bydlí (trvale nebo přechodně). Může mít obě. Na těchto místech platí daně a vyřizuje správní záležitosti. Wohnort může měnit libovolně časově i místně. Heimort je definitivní. Může být odebrán pouze právní cestou v závažných případech (kriminální cizinci).“

Heimort tedy zákazník doporučoval přeložit jako domovské místo. V anglické verzi výpisu z trestního rejstříku si s překladem hlavu příliš nelámali, protože Heimort přeložili způsobem, který nás napadne asi jako první, tedy jako Place of birth.

M. Bobková, členka KST ČR a autorka tohoto zamyšlení

Co se dále týče institutu *domovského místa* ve Švýcarsku, jak podotkl kolega Michal Chuchůt, advokát a člen představenstva KST ČR, mohlo by odpovídat právnímu institutu *domovského práva* či *domovské příslušnosti*, který vznikl na našem území roku 1849 a přetrval celých sto let, do 31.12.1948. Podrobnější výklad tohoto institutu by

ovšem vydal na další článek do bulletinu či diskuzi o pauze na nějakém terminologickém semináři.

Každopádně závěrem lze říct, že termíny, které se tváří jako jednoduché a jednoznačné, nelze vůbec, ale vůbec podceňovat, naopak se vyplatí vždy vůči nim zůstat ve střehu.

JAZYK A PŘEKLAD V PRÁVU – DIPLOMOVÁ PRÁCE NA PF UK

Autorka, Ivana Lipertová z Právnické fakulty UK v Praze, rozebírá dějinný vývoj právního překladu a současně mnohojazyčnost v Evropské unii. Cílem této práce je zkoumání spojení práva a jazyka se zaměřením na právní překlady

Milena Horálková

Práce je členěna do tří částí: „Jazyk v právu“, „Překlad v právu“ a „Jazyk(y) a mnohojazyčnost v Evropské unii“. V první části autorka vysvětluje pojem právního jazyka. Pozornost je věnována neurčitosti a srozumitelnosti právního jazyka spolu se slovní zásobou a stylistikou. Dále autorka rozebírá roli a právní úpravu právního jazyka v české legislativě. Stranou nezůstává ani hnutí za plain language. Druhá část práce podrobně analyzuje různé aspekty právního překladu. V práci jsou zmapovány světové dějiny právního překladu i historický vývoj v českých zemích. O právním překladu samotném je pojednáno dle specifických použití překladu (legislativa, mezinárodní smlouvy, soudní překladatelství a tlumočnictví). V rámci historie soudního tlumočnictví se autorka též věnuje dosud jinde nepublikovanému **dvorskému dekretu č. 109 ze dne 22. prosince 1835, o soudních tlumočnících** (Hofdecret 109. vom 22. December 1835). Posléze dostává prostor i kvalita překladu ve spojení s otázkou vzdělávání překladatelů. Třetí část je z hlediska zadaného tématu věnována unikátní jazykové situaci v Evropské unii. Kromě problematiky mnohojazyčnosti se autorka zabývá i užíváním jazyka v jednotlivých institucích Evropské unie. V kontextu mnohojazyčnosti je též zmíněna legislativa Evropské unie a s ním související judikatura Soudního dvora Evropské unie. Autorka nabízí i náhled na možný jazykový vývoj v rámci Evropské unie. Poslední část uzavírá postavením překladatelů v Evropské unii, jakož i překladatelských problémů specifických pro právní překlad v Evropské unii. V závěru práce autorka vyjadřuje přesvědčení o nepostradatelnosti rozvoje jazykové výbavy právníků, stejně jako právní gramotnosti překladatelů, jehož výsledkem bude

zdokonalení práva samotného. Následně nastiňuje možná řešení pro zlepšení současné situace právních překladů v rámci vzdělávání právníků a překladatelů. A konečně připomíná kritickou roli právního překladu pro vývoj a fungování práva, zejména na poli mezinárodního práva a práva Evropské unie.

UKÁZKA Z TEXTU

2.5.2. Právní úprava v České republice

Nejstarší úprava soudního tlumočnictví psaným právem v českých zemích pochází z roku 1835. Jedná se o dvorský dekret č. 109 ze dne 22. prosince 1835 (Dekret tvoří přílohu této práce), o soudních tlumočnících, který je psaný v němčině (Hofdecret 109. vom 22. December 1835). Jelikož jsem nesehnala ani český překlad, ani shrnutí obsahu, natož podrobnější rozbor obsahu tohoto právního předpisu či jeho historických souvislostí, rozhodla jsem se výše zmíněnému dekretu věnovat více prostoru než novější právní úpravě, vycházející pouze z vlastního (volného) překladu textu. Dekret je poměrně krátký a člení se na 7 odstavců. Podle prvního odstavce všechny vystavené listiny, které nejsou v jednacím jazyce soudu nebo v jednom ze zemských jazyků (Landessprachen), jsou strany povinny přiložit v ověřených překladech do jazyka soudu nebo jednoho ze zemských jazyků. Zadruhé u soudů typu Landrechtengerichte a kolegiálních soudů (Collegialgerichte) prvního stupně hlavních měst provincií nebo gubernií a v případech potřeby i v kolegiálních soudech jiných velkých měst, by se měl přísne zavázat potřebný počet tlumočnicků k překladům

těch cizích jazyků, v nichž jsou listiny vydávány častěji, pokud se tak již nestalo. Tlumočníci mají být vybráni především z řad advokátů nebo notářů a jmenování odvolacími soudy. Každý odvolací soud po vyslechnutí svých podřízených soudů určí počet těchto tlumočnicků. Zatřetí u individuálních případů, kdy překlad nemůže připravit žádný přísežný tlumočník, soudce prvního stupně jmenuje a vezme pod přísahu překladatele. Začtvrté na konci překladu musí tlumočník s ohledem na svou přísahu osvědčit přesnou shodu překladu s originálem, zaznamenat rok a den vyhotovení překladu a stvrdit toto osvědčení svým podpisem a pečeti. Má-li se tato listina použít mimo místo, kde má tlumočník bydliště, soud, u kterého je tlumočník ve službě, musí připojit doložku se svým podpisem, která ověřuje, že je právoplatným přísežným tlumočníkem. Zapáté i bez zvláštního soudního příkazu vyhotoví stálí přísežní tlumočníci stranám za úplaty překlady, o které požádají. Pokud nedojde ohledně odměny k dohodě mezi tlumočnickem a stranou, určí výši odměny tlumočnicka soud. Zašesté překlady přísežného tlumočnicka považují soudy a další úřady za správné. Straně, která prohlašuje, že překlad je chybný, musí být dovoleno prokázat své tvrzení dvěma nebo více odborníky v souladu s předpisy soudního řádu. Zasedmé dokumenty ve veřejných knihách, které nejsou v jednacím jazyce (soudu) ani v jednom ze zemských jazyků, jsou zaznamenány v překladu a pokud je to možné též současně v jazyce originálu. Tento předpis se však netýká Lombardsko-benátského království a Dalmácie, kde lze i nadále používat pouze jazyk italský. Dvorský dekret byl zrušen až 2. 7. 1949 zákonem č. 167/1949 Sb., o stálých přísežných znalcích a tlumočnících, který je první komplexní úpravou tlumočnictví v českých zemích. Tento zákon spojil do jednoho zákona úpravu činnosti znalců a tlumočnicků a toto uspořádání zůstalo v českém právním řádu dodnes. Oproti dekretu navíc stanovuje podmínky, které musí osoba splnit pro ustanovení tlumočnickem. Dále stanovuje dozor nad výkonem tlumočnické činnosti a zavádí institut kárného řízení. Novinkou byly i požadavky na výkon úřadu. Na rozdíl od dekretu č. 109/1835 sb. z. s. již nebyl výkon tlumočnické činnosti omezen na soud bydliště tlumočnicka, ale oprávnění se rozšířilo na celé území státu. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 47/1959 Sb., o úpravě právních poměrů znalců a tlumočnicků, který nahradil zákon č. 167/1949 Sb.: „Dosavadní úprava způsobu ustanovování znalců a tlumočnicků a způsob kontroly jejich činnosti v etapě budování socialismu již nevyhovuje. Způsob, při němž byli znalci a tlumočníci po provedení předepsaném řízení zapisováni do seznamu stálých přísežných znalců a tlumočnicků, vytvořil ve svých důsledcích ze znalců značný počet soukromých podnikatelů, kteří často docilovali z této své činnosti nadměrné příjmy, přičemž jejich znalecká

Dvorský dekret č. 109 z 22. prosince 1835, o soudních tlumočnících, se nedotkl Lombardsko-benátského království (na obrázku) a Dalmácie, kde bylo možné i nadále používat pouze jazyk italský

činnost byla nezřídka na úkor jejich vlastních povinností jako pracovníků ve stálém pracovním poměru. [...] Poněkud odlišná je situace při obstarávání tlumočnických prací. I zde je třeba vymýtit soukromopodnikatelský charakter činnosti, který se i na tomto úseku objevoval, i když v daleko omezenější míře než u znalců. U tlumočnicků se zavádí jako nová zásada to, že iniciativa při určování způsobilých osob se dává organizacím, nikoliv již jednotlivcům, a že se počítá s vytvářením organizací socialistického sektoru, které budou mít za úkol zajišťovat překladatelské služby.“ Zákon o úpravě právních poměrů znalců a tlumočnicků byl poplatný době, ve které vznikl. Ačkoli usiloval o nahrazení dosavadního pojetí a pozice tlumočnické profese pojetím odpovídajícím socialistické ideologii, tedy vnímání tlumočnicků jako pouhých zaměstnanců socialistických institucí. Tato snaha o změnu však nebyla příliš úspěšná. A tak byl zákon z roku 1959 nahrazen dodnes platným zákonem č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících (dále jen „znalecký zákon“). Od svého přijetí byl čtyřikrát novelizován a je prováděn taktéž čtyřikrát novelizovanou vyhláškou ministerstva spravedlnosti č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících. Znalecký zákon se vrátil k pojetí tlumočnicků jako „neustranných a institucionálně nezávislých osob“ samozřejmě v mezích tehdejších socialistických představ. Po revoluci v roce 1989 musel být znalecký zákon několikrát novelizován, aby lépe odpovídal novým dynamickým sociálním i ekonomickým poměrům, přesto vzhledem k době svého vzniku již v některých situacích neodpovídá současným potřebám. Proto se již delší dobu očekává nová komplexní právní úprava. V současné době je již podruhé v legislativním procesu vládní návrh zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích spolu s návrhem zákona o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech. Dne 29. 5. 2018 byl návrh nové právní úpravy soudního překladatelství a tlumočnictví projednán v Poslanecké sněmovně v 1. čtení a následně

příkázán výborům. Návrh zákona však kritizují odborníci jak pro legislativně-technické, tak hmotné nedostatky. Návrhu jsou vytýkány například nesprávné odkazy někdy dokonce na neexistující paragrafy, výběr právních pojmů nekonzistentních s českým právním řádem, gramatické chyby i nejasné odlišení tlumočnicků a překladatelů včetně jejich činností a praxí. S nevolí se setkalo i ustanovení přenášející jmenování tlumočnicků pouze na krajské soudy, nejen kvůli sloučení soudní moci a výkonu veřejné správy, ale též kvůli možné nejednotnosti a nebezpečí regionálních odchylek. Osobně považuji kritické názory odborníků za oprávněné a ztotožňuji se s nimi. Co se týče kladných stránek návrhu zákona, ve světle skutečností vyslovených v této kapitole, považuji rozhodně za pozitivní oddělení znalecké a tlumočnické/překladatelské činnosti do samostatných zákonů. Dále považuji za pozitivní počín oddělení soudního překladatelství od soudního tlumočnictví. Jak

jsem již zmiňovala v rámci této kapitoly, tyto dvě činnosti nejsou zaměnitelné. A v neposlední řadě zvýšení odměny soudním tlumočnickům a soudním překladatelům. S odkazem na výše uvedené nedostatky považuji tedy za nešťastné, že současné řešení není přes mnohaletou přípravu dotažené do konce. Nová právní úprava modifikovaná nejen zmíněnými připomínkami expertů by zjednodušila a zároveň zkvalitnila výkon těchto důležitých profesí a přinesla by mimo jiné výše vypočtená pozitiva.

Koho zajímá úplný text, lze jej volně stáhnout na Digital Repository Právnické fakulty Karlovy Univerzity v Praze <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/103629>

POTREBUJE NIEKTO PREKLADY Z ČEŠTINY DO SLOVENČINY (A NAOPAK)?

Pri príležitosti 100. výročia založenia Československa som sa zamyslel nad otázkou, ktorá ma udivuje už zopár desaťročí: prečo sa texty českých autorov, komentáre českých politológov, odpovede českých respondentov v interview zverejňujú v slovenských novinách a časopisoch v slovenských prekladoch a nie v pôvodnej češtine?

Alexander Avenarius

Zbytočné prekladanie môže viesť až ku komickým nedorozumeniam. Šéf Reportérov Českej televízie Marek Wollner bol hosťom v diskusii Týždňa a moderátor sa ho spýtal, ako pred niekoľkými mesiacmi myslel svoje vyjadrenie „o novínárskej čvarge v interview pre Denník N“. Marek Wollner sa vydesil a dôrazne protestoval, že slovo „čvarga“ nikdy nevypustil z úst – spomenul „pakáž“ ako citát z výroku českého premiéra Babiša. Marek Wollner pikantné slovenské pejoratívum „čvarga“ zrejme nepozná a nevie, že znamená to isté, čo česká „pakáž“. (Ako slovenský preklad by sa ponúkal aj výraz „bagáž“, no ten vzhľadom na interferenciu so západnými jazykmi možno až príliš pripomína *batožinu*.) Tak či onak – ak by boli Wollnerove odpovede v interview zverejnené v pôvodnej češtine, k nedorozumeniu by nedošlo.

Ak za preklady z češtiny do slovenčiny platia redakcie prekladateľom honoráre, dalo by sa to považovať za ne hospodárne vynaložené peniaze. Ak také texty (pravdaže, neplatí to pre agentúrne správy z ČTK či izolované vyjadrenia

v inak slovenských textoch) prekladajú do slovenčiny stáli zamestnanci slovenských redakcií, dalo by sa to zasa považovať za ne hospodárne vynaložený pracovný čas.

Fixná idea, že v slovenskom médiu treba všetko české nevyhnutne prekladať do slovenčiny, je podľa mňa chorobným pozostatkom mečiarovsko-slotovského nacionalizmu z raných 90. rokov. Hlboko v 21. storočí a k 100. výročiu vzniku Československa by možno bolo načas sa od tejto fixnej idey oslobodiť.

Ako vyštudovaný prekladateľ zastávam názor, že prekladaníu sa treba vyhýbať, ako sa len dá. Prekladanie by som označil za poslednú „záchrannú možnosť“, keď už nie je k dispozícii žiadne iné riešenie. Preklad sa totiž nikdy nevyrovná originálu – vždy vnáša do pôvodnej výpovede odchýlky, nepresnosti, nevyhnutnú subjektívnosť zo strany prekladateľa.

Ide o to, že keď *prirodzene* nastane situácia (a nastáva často!), že si slovenské médium želá zverejniť text

od českého autora, alebo v interview vypovedá osobu hovoriacu po česky, vtedy by tieto texty a odpovede z interview mohlo zverejniť radšej v pôvodnej češtine. A podobné by mohlo platiť aj v opačnom smere pre české médiá vo vzťahu k slovenčine.

Seriózne spravodajské médium nie je hiphopový magazín pre mládež. Občas zaznievajú tvrdenia, že „českí čitatelia už nerozumejú po slovensky“. Ale rozumejú, čoby nerozumeli – kto chce, porozumie. Dobré to vidno v internetových diskusných fórach, kde si Česi a Slováci, aj z najmladšej generácie, radia pri riešení hardvérových či softvérových problémov. Kto má dostatočnú motiváciu porozumieť, porozumie.

Niž nevystihuje problematiku výstižnejšie ako úslovie „Koľko rečí vieš, toľkokrát si človekom“. Dalo by sa však formulovať aj menej zdvorilo, „z opačnej strany“: „Čím menej rečí vieš, tým si obmedzenejším človekom.“ A ak nebodaj ovládaš len jediný jazyk a nástojíš na tom, že všetka komunikácia musí prebiehať výlučne v jedinom jazyku, si najobmedzenejší zo všetkých.

Už pred dvoma storočiami poznamenal nemecký jazykovedec a filozof Wilhelm von Humboldt (1767–1835), že človek vníma svoj život a všetko vokol seba „výlučne tak, ako mu to sprostredkúva jazyk“. Na prínos ovládania cudzích jazykov dôrazne upozornil aj Timothy Ferris v 15. kapitole svojho bestsellera *Štvorhodinový pracovný týždeň* (2007; ktorý som inak vo svojej recenzii zhodnotil kriticky): **Osobitnú zmienku si zaslúži štúdium cudzích jazykov. Ak si človek chce vyjasniť svoje vlastné myslenie, ničomu užitočnejšiemu sa venovať nemôže. Odhliadnuc od toho, že je vylúčené, aby sme pochopili druhú kultúru, ak sa najskôr nenaučíme jej jazyk – kto sa naučí cudzí jazyk, začne si lepšie uvedomovať svoj rodný jazyk: svoje vlastné myšlienky. Prínos ovládania cudzieho jazyka sa zvykne podceňovať rovnako, ako sa zvykne preceňovať náročnosť jeho štúdia. [...] Nauč sa iný jazyk a získaš ďalšie „oko“, ktorým budeš spochybňovať i chápať svet. [...]**

Môže zaznieť námietka, že k vyššie povedanému existujú dve výnimky:

Prvou je byrokratická a komerčná oblasť. Zákony Európskej únie sú už raz také, že všetky zákony, predpisy (a iné) treba prekladať do všetkých oficiálnych jazykov Európskej únie, teda aj do slovenčiny, aj keby sme dokonale rozumeli českému zneniu príslušných predpisov (najmä ak sa našich krajín bezprostredne netýkajú – typ „pravidlá rybolovu pri pobreží Grónska“). Podobne na obale zahraničného

Ukážka k zamyslení z česko-slovenského gastronomického slovníku z portálu dobruchut.sk

potravínarskeho výrobku musí byť uvedený preklad (hoci neraz spotvorený) jeho zloženia do slovenčiny i češtiny. Taká už je povaha byrokracie: neraz si vyžaduje plnenie úkonov, ktoré pre životnú prax nemajú význam.

Ako ďalšia výnimka sa zvyknú spomínať rozprávky pre deti. Vraj najmä v útlo veku je potrebné, aby deti počúvali rozprávky vo svojom rodnom jazyku, aby si preň vypestovali dostatočný cit bez nežiaducich vplyvov cudzích jazykov.

Vidím to trochu inak. Ak je dieťa schopné vnímať rozprávku v *origináli*, nech si ju pokojne užije v *origináli*! Vyššie opísané výhody dvoj- či viacjazyčnosti, rozširovania jazykových a najmä myšlienkových obzorov, platia pre deti rovnako ako pre dospelých.

Ak je však dieťa schopné vnímať rozprávky o Rumcajsovi, Cipískovi a Manke v pôvodnej češtine, prečo by sme mu vnucovali Rumpelša, Ciášika a Anku? Ak je schopné plnohodnotne si užít káčera Donalda či Mickey Mousa v pôvodnej angličtine, prečo by sme ich mu pre(d)kladali v slovenčine alebo češtine?

Iná situácia nastáva, keď je dabing alebo preklad nevyhnutnosťou. V takej situácii sa už dá súhlasiť s „národnárskym“ argumentom: ak už je „zlo“ dabingu či prekladu nevyhnutné, dávajme – najmä pri detskom publiku – podľa možnosti prednosť slovenskému dabingu a prekladu pred českým. (Zároveň vždy dávajme prednosť originálu s titulami pred dabingom či tlmočením, čo sa však pri najmenších deťoch uplatniť nedá.)

Problémom je kvalita. Vo všeobecnosti platí: čím väčší národ, tým vyššia kvalita jeho produkcie. To je síce

všeobecné pravidlo a nesporná tendencia, no existuje z nich množstvo nepredvídateľných výnimiek. Hoci je pravdepodobné, že preklad ľubovoľnej knihy X alebo dabing ľubovoľného filmu či seriálu Y bude kvalitnejší v češtine než slovenčine, v žiadnom jednotlivom prípade to nie je *zaručené*. Preklady príbehov Karla Maya o Winnetouovi a Old Shatterhandovi bývali kvalitnejšie z pera slovenského prekladateľa Dr. Teofila Ušáka než české preklady tých istých kníh, pretože Dr. Ušák bol pre svoju robotu natoľko zapálený, a vnímal ju ako svoje poslanie, že mu sotva mohol niekto konkurovať. Stačí jeden výnimočný jedinec z malého národa – a obvyklá tendencia sa prevráti naruby. (Počuli ste už o Petrovi Saganovi?)

Vidno to už na Wikipédii: suverénne najkvalitnejšia je tá anglická, hoci aj ona obsahuje množstvo chýb. Česká Wikipédia je oproti anglickej už na veľmi nízkej úrovni a slovenská Wikipédia priam na katastrofálnej. Žiaľ, je to logické a asi sa to nikdy nezmení: angličtina, ktorou hovorí miliarda ľudí na tejto planéte, zo seba dokáže vygenerovať potrebné mikropromile nadšených obetavcov, ktorí sa bez nároku na honorár starajú o to, aby si anglická Wikipédia udržiavala aspoň akú-takú solídnu úroveň. Malým národom ako českému a slovenskému sa potrebné mikropromile nadšených obetavcov vygenerovať zrejme nikdy nepodariť.

Zdroj: výber z blogu 490 Alexandra Avenariuse v Denníku N

PROFESNÍ ČEST – POLSKÁ TLUMOČNICE ODMÍTLA VYPOVÍDAT

V lednu letošního roku bývalá tlumočnice někdejšího polského premiéra Donalda Tuska, který je nyní šéfem Evropské rady, odmítla vypovídat na prokuratuře. Ta vyšetřuje podezření, zda se Tusk při jednáních s tehdejším ruským premiérem Vladimírem Putinem na jaře 2010 nedopustil „diplomatické zrady“, tedy počínání ke škodě státu a oběti smolenské katastrofy, při níž se zřítil polský vládní letoun

Tlumočnice Magda Fitas-Dukaczewska podle svého advokáta odmítla vypovídat s tím, že prokurátor jí sice předal rozhodnutí, že není povinna nadále zachovávat profesní a služební tajemství, nezprostil ji však mlčenlivosti ohledně státního tajemství. Sama tlumočnice, kterou si prokuratura předvolala jako svědkyni, se nechtěla s novináři bavit.

Tlumočnice doprovázela Tuska v dubnu 2010 při dvou cestách do Smolenska, kde tehdejší premiér nejprve 7. dubna spolu s Putinem uctil památku polských důstojníků, postřílených na jaře 1940 v katyňském lese stalinskou tajnou policií. Již 10. dubna večer se zde s Putinem znovu setkal poté, co se u Smolenska zřítil polský vládní letoun, v jehož troskách zahynul prezident Lech Kaczyński a dalších 95 lidí, vesměs členů polské politické a vojenské elity.

Sama tlumočnice nikdy nikomu neprozradila, o čem tehdy oba premiéři hovořili – a ani o žádném jiném jednání, které tlumočila. Vysvětlila to tím, že jí váže profesní tajemství. Tlumočnice se mezitím obrátila na ombudsmana; na její obranu se v otevřeném dopise postavili bývalí prezidenti,

Polská tlumočnice M. Fitas-Dukaczewska s Putinem a Tuskem

premiéři a ministři. Připomněli mimo jiné, že jejich služeb využívali i Lech a Jarosław Kaczyński jako šéf státu a šéf vlády.

Zdroj: Gazeta Wyborcza a ČTK

JAK JE TO S UZNÁVÁNÍM PŘEKLADŮ ČESKÝCH SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ V NĚMECKU

Z diskuze na webu KST ČR: „Pro případ, kdy český soudní tlumočník/překladatel vyhotoví překlad pro zákazníka, který ho má použít v Německu, existuje nějaká úmluva či ujednání o vzájemném uznávání soudních překladů? Běžně jsou tyto překlady akceptovány, jen by mě zajímalo, zda se dá odvolat na nějakou konkrétní úmluvu nebo ustanovení. Pokud ano, v takovém případě by měly i naše úřady akceptovat zahraniční soudní překlady z němčiny do češtiny“

Catherina Van den Brinková Štifterová

Níže uvedené platí pouze pro státy EU a jedná se o stručnou informaci, která nemůže nahradit rešerše / dotaz ke konkrétní situaci.

Uznávání (úředních) překladů vyhovených překladateli/tlumočníky jmenovanými podle předpisů jiného státu než je stát, v němž je listina předkládána, závisí na typu řízení, dotčených orgánech a zadavateli překladu.

Překlady, jejichž zadavatelem je státní orgán jiného státu, jsou uznávány bez výjimky. Příklad: právní pomoc, správní/administrativní pomoc/spolupráce (podle smlouvy, o kterou se institut opírá) rozsudky; zpravidla jsou uznávány i překlady v trestních řízeních, jejichž zadavatelem je soukromý subjekt, který chce doložit nějaké skutečnosti (pracovní smlouva, nájemní smlouva), nicméně rozhodnutí je na uvážení přijímajícího orgánu; žádný předpis to momentálně výslovně neupravuje.

Komplikovaná je situace ve správním řízení. Pro zjednodušení rozdělím na dvě části:

- 1) Listiny prokazující skutečnosti týkající se narození, skutečnosti, že je osoba na živu, úmrtí, jména, manželství, včetně způsobilosti uzavřít manželství a rodinného stavu, rozvodu nebo prohlášení manželství za neplatné, registrovaného partnerství, včetně způsobilosti k uzavření registrovaného partnerství a statusu partnerství, zrušení registrovaného partnerství nebo jeho prohlášení za neplatné, rodičovství, osvojení, bydliště nebo místo pobytu, státní příslušnosti, neexistence záznamu v rejstříku trestů: od 16. února 2019 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191, o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin

v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012, díky kterému jsou:

- a) zavedeny vícejazyčné standardní tiskopisy (některé mutace jsou již k dispozici na portálu e-justice)
 - b) dle čl. 6 odst. 2 nařízení: „Ověřený překlad vyhotovený osobou oprávněnou k vyhotovování takových překladů podle práva některého členského státu se přijímá ve všech členských státech.“
- 2) Situace ryze v ČR: Správní řád stanoví v § 16 odst. 2: Písemnosti vyhotovené v cizím jazyce musí účastník řízení předložit v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého, pokud správní orgán nesdělí účastníkovi řízení, že takový překlad nevyžaduje. Takové prohlášení může správní orgán učinit na své úřední desce i pro neurčitý počet řízení v budoucnu.

Rejstříková řízení: Zde si dovoluji citovat <https://www.epravo.cz/top/clanky/obchodni-rejstrik-42176.html>: „Je-li vyžadován překlad a jedná-li se o překlad z jazyka, který není úředním jazykem nebo některým z úředních jazyků členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, musí být překlad úředně ověřen. Můžeme tedy dovodit, že překládat z úředního jazyka některého členského státu EU může kdokoli, i ten kdo jazyk plně neovládá, a překlady dokumentů založených ve sbírce listin tak nemusejí být zcela v souladu s jejich originálním zněním.“ Z vlastní praxe mohu potvrdit, že obchodním rejstříkem v Praze je toto pravidlo aplikováno, tj. nejsou nutné ani ověřené překlady listin z USA, protože angličtina je úředním jazykem členského státu EU. Není-li vyžadován úřední

překlad, může tedy překlad dodat kdokoliv (prodávač, úřední překladatel z jiného státu...).

- 3) To, co zbyde: Nejjistější je, aby si klient ověřil u toho, pro koho překlad potřebuje, zda bude akceptován překlad vyhotovený překladatelem jmenovaným v jiném státě. Některé státy mají mezi sebou uzavřeny dohody, někdy se ustálila praxe, na kterou se však nelze odvolávat. Konkrétní informace je možné získat na MZV ČR, nebo velvyslanectví toho kterého státu. Co se týká Německa – viz info na webových stránkách Velvyslanectví SRN: [https://prag.diplo.de/blob/1315422/2e525e5d9c-](https://prag.diplo.de/blob/1315422/2e525e5d9c-f65f8eae7b073530feec7c/mb-apostille-de-dld-data.pdf)

[f65f8eae7b073530feec7c/mb-apostille-de-dld-data.pdf](https://prag.diplo.de/blob/1315422/2e525e5d9c-f65f8eae7b073530feec7c/mb-apostille-de-dld-data.pdf)
Jak je zde uváděno, překlady jmenovaným tlumočnickem v ČR jsou zpravidla uznávány, ale některé orgány/úřady trvají na předložení překladu tlumočnickem jmenovaným v SRN.

Od kolegyně z Bavorska jsem slyšela, že jí úřad neuznal překlad vyhotovený tlumočnickem jmenovaným v jiné spolkové zemi!

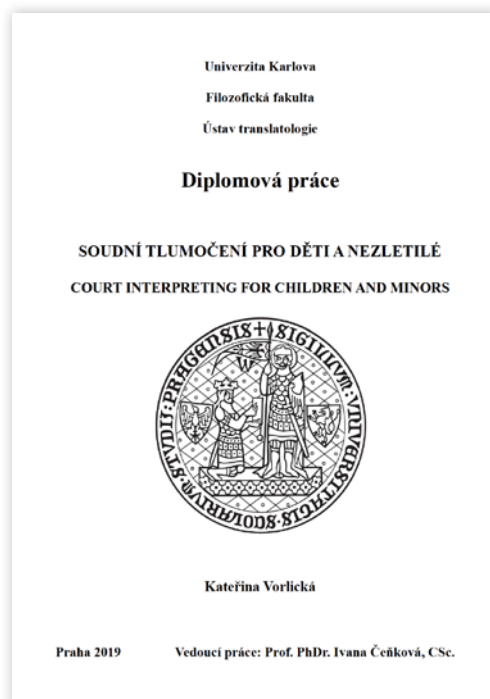
SOUDNÍ TLUMOČENÍ PRO DĚTI A NEZLETILÉ – DIPLOMOVÁ PRÁCE

Diplomová práce Kateřiny Vorlické, diplomantky Ústavu translatologie FF UK v Praze, studentky profesorky Čeňkové, na téma tlumočení pro děti a nezletilé je jistě čtení zajímavé obzvláště pro členy naší tlumočnické komunity

Kdo by měl o tuto diplomovou práci zájem, může ji stáhnout z Repozitáře závěrečných prací Univerzity Karlovy v Praze <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/192542/?lang=cs>.

Své postřehy a podněty pište přímo autorce na kavorlicka@gmail.com. Jakýkoli ohlas bude vítán a bude inspirací pro navazující práci.

*Diplomová práce Kateřiny Vorlické,
diplomantky Ústavu translatologie FF UK v Praze*

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

JAK ZÍSKAT PLATNÝ PAPÍR Z DOKLADU VYDÁVANÉHO POUZE V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ

Pro účely platného převodu dokladu z elektronické podoby do listinné nestačí dokument jednoduše vytisknout. Tento úkon podléhá zákonu č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů a je nutné obrátit se na notáře, advokáta či CzechPoint

Michal Chuchůt

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů uvádí mimo jiné (§ 24 odst. 4 písmeno f), že: Konverze se neprovádí v případě provedení konverze na žádost, nebyl-li dokument obsažený v datové zprávě podepsán způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje při právním jednání vůči státu v souvislosti s výkonem jeho působnosti účinky vlastnoručního podpisu¹¹⁾ zapečetěn uznávanou elektronickou pečeti nebo označen uznávanou elektronickou značkou toho, kdo dokument vydal nebo vytvořil.

Poznámka 11) pak odkazuje na zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, který stanoví (§ 13 odst. 3), že: Ministerstvo zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup důvěryhodné seznamy

obsahující informace týkající se kvalifikovaných poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru spolu s informacemi o jimi poskytovaných kvalifikovaných službách vytvářejících důvěru.

Ministerstvo vnitra vede seznam kvalifikovaných poskytovatelů zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/seznam-kvalifikovanych-poskytovatelu-sluzeb-vytvarejicich-duveru-a-poskytovanych-kvalifikovanych-sluzeb-vytvarejicich-duveru.aspx>

V seznamu jsou však pouze české subjekty. Takže pokud je dokument podepsán elektronickým podpisem založeným na zahraničním certifikátu (tedy vydaným někým jiným než subjektem na seznamu ze stránek MV ČR), nepůjde dokument zkonvertovat.

KONIEC RODNÝCH ČÍSEL NA SLOVENSKU

Vyplňanie kolónky s rodným číslom popamäti už čoskoro nebude pre mnohých ľudí také jednoduché. Klasická pomôcka, podľa ktorej je prvých šesť číslic odvodených z dátumu narodenia, totiž už nebude platiť

Peter Kováč

Ministerstvo vnútra SR navrhuje zrušenie rodných čísel v podobe, v akej sa používajú od roku 1946. Nahradíť ich má takzvané BIFO, teda bezvýznamový identifikátor fyzických osôb. Pôjde o desaťmiestny reťazec náhodne pridelovaných čísel.

Do novovydaných občianskych preukazov by malo toto číslo pribudnúť od apríla budúceho roka. Po desaťročnom období, počas ktorého sa majú používať rodné čísla aj nové bezvýznamové čísla, by od roku 2030 mal každému občanovi ostať už iba BIFO.

Ministerstvo vnútra pod vedením Denisy Sakovej zo Smeru novinku odôvodňuje odporúčaním Európskej únie.

„Rodné číslo totiž obsahuje údaj o pohlaví a možno z neho vyčítať aj dátum narodenia, čo Európska únia nepokladá za vhodnú ochranu osobných údajov,“ vysvetľuje tlačový odbor ministerstva.

Nový identifikátor – rovnako ako rodné číslo – má mať každý pridelený tak, že sa nebude meniť od narodenia do úmrtia.

Zdroj: sme.sk

NA ČESKÝCH ŠKOLÁCH CHYBÍ TLUMOČNÍCI EXOTICKÝCH JAZYKŮ

Cizinců v Česku je stále víc. Roste počet těch, kteří se sem stěhují za prací i s celými rodinami. Národní institut dalšího vzdělávání (NIDV) společně s ministerstvem školství takovým rodinám už rok zprostředkovává zdarma služby tlumočnicků. Těch se však nedostává

Dominika Hromková

Ázerbájdžánštinou na světě mluví až třicet milionů lidí. V české základní škole byste však tento jazyk spíše neočekávali. Přesto Národnímu institutu dalšího vzdělávání (NIDV), spadajícímu pod ministerstvo školství, přišel požadavek na tlumočníka do tohoto jazyka pro žáka, který se do Česka přistěhoval s rodinou. Tlumočnick jemu a rodičům měl vysvětlit, jak to ve škole funguje.

„Tento jazyk má navíc dvě varianty, takže sehnat pro nás tlumočníka bylo komplikovanější. Ještěže jsme zatím měli jen jeden požadavek a ne patnáct,“ popisuje Renée Grenarová z NIDV. O tuto službu zatím požádalo 35 škol. Nejvíce požadavků přišlo na tlumočníka do vietnamštiny, hned za ní je čínština a ukrajinština. Školy však žádají i o exotičtější jazyky, třeba mongolštinu.

Tlumočnick ve škole nesedí s dítětem celé vyučování v lavici, jak by si mohl leckdo představit. „To by ani nešlo. Rozhodně by jich nebylo dost,“ říká Kristýna Titěrová z organizace META podporující integraci a vzdělávání cizinců.

Problém sehnat tlumočníka vzrůstá

Tlumočnicka si nejčastěji žádají ředitelé škol pro první schůzku s dítětem a rodiči, na níž se seznamují s třídním učitelem a vysvětlují si, co od dítěte očekávají a v čem je

český vzdělávací systém odlišný od toho jejich. Poptávka je rovněž po přítomnosti tlumočnicků při rodičovských schůzkách nebo při žákově prvním dni ve škole.

„Tlumočnick dítěti například překládá do jeho rodného jazyka, co potřebuje do tělocviku či jak to funguje v jídelně, jak si objedná oběd a podobně,“ vysvětluje Renée Grenarová, která má zprostředkovávání služby na starost. Věří, že díky celostátní databázi tlumočnicků, se jim podaří požadavkům škol vyhovět.

Málo překladatelů do exotických jazyků na malých městech

Titěrová aktivitu ministerstva vítá. Avšak obává se, jestli vždy zvládnou sehnat tlumočnicka do pátého dne od podání žádosti, jak stanovují pravidla. „Nejvíce tlumočnicků je ve velkých městech, ale shánět překladatele do exotičtějších jazyků v regionech a zvláště v okrajových oblastech republiky je obtížné.“

Podle oslovených agentur, které nabízejí služby překladatelů, s evropskými jazyky jako angličtina, němčina či francouzština problém není. Je dost mladých lidí, kteří v těchto zemích určitou dobu žili a po návratu do Česka chtějí znát jazyka užítkovat.

Zato za téměř nedostupné označovali tlumočení právě do ázerbájdžánštiny a také do thajštiny.

„Málo lidí je na jazyky severovýchodních zemí a kromě ruštiny i na jazyky bývalého Sovětského svazu. Problém je u nás i s maďarštinou, což je trochu paradoxní vzhledem k tomu, že na sousedním Slovensku mají překladatelů do maďarštiny dostatek,“ doplňuje Petr Kautský, spoluzakladatel Jednoty tlumočnicků a překladatelů.

O maďarského překladatele pro žáka a jeho rodiče zatím zažádala jen jedna škola. Vedle vietnamštiny, čínštiny, ukrajinštiny a zmiňované mongolštiny v Olomouci byla

Ilustrační foto (A. Švubová)

ještě poptávka po bulharštině a rumunštině. Tlumočníky školám zajišťuje vždy krajský koordinátor NIDV.

Pomáhají i experti na kulturní šok

Spolu s nabídkou tlumočnicků a překladatelů ministerstvo školství v září spustilo v souvislosti s nárůstem lidí ze zahraničí službu adaptačního koordinátora.

Jeho úkolem je v prvních dvou týdnech pomoci žákovi překonat kulturní šok a zvyknout si na odlišné prostředí. Při dorozumívání s dětmi si často vypomáhá gesty a obrázky, ale i on si může přizvat překladatele.

Zdroj: idnes.cz

ČESKÝ JAZYK BLOUDÍ MEZI ULIČKOU LÁSKA A ULIČKOU HANBA

Tak nějak se poslední dobou traduje, že pátou kolonou českého jazyka se stává nepřechylování. Nemyslím si. Ještě je tu vyšší stádium zla: neskloňování

Jan Lipold

Strategický cíl: Hibernovat český jazyk v prvním pádě jednotného čísla. Říkat „paní Novák“ je proti tomu úplně přirozené, jak nám zobák narostl.

Průkopníkem neskloňování je, jak tomu v případě podobných gramatických inovací často bývá, státní orgán. Ten vždy a za všech okolností potřebuje jazyk, který nedělá problémy. Dodržuje pokyny a úřední hodiny. Poslouchá na slovo, neodmlouvá. Nepřipouští dvojí výklad.

Skloňování – po prvním se po nás sápe ještě dalších šest pádů! – za těchto okolností představuje nevypočitatelnou rebelii. Bez příčiny. Plýtvání pády je třeba udělat přítrž.

A proto se policie rozhodla, že slova jako trestný čin, zločin a přečin nespojí s druhým, ale prvním pádem. Neříká trestný čin „čeho“, například rvačky, nýbrž trestný čin „co“, například dvojí manželství. „Kriminalisté 29letou ženu obvinili ze spáchání úmyslného trestného činu křivé obvinění,” citoval ve středu tisk policejní mluvčí. Zajímavé je sdělení, že „policisté pracují na objasnění případu krádeže“ (2. pád), nicméně „zahájili úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinu krádež“ (1. pád).

Ano, chápu. Jde o název příslušného paragrafu, ten je svatý, s tím se nehýbá, „aby nenastala mejlka“. Možná uvnitř policejního sboru a spisu, dejme tomu – ale zatímžovat s tím média a veřejnost? Co když se tím nakazíme všichni a začneme říkat „zločin z vášně“ a ještě horší věci? Uvědomuje si bezpečnostní sbor svou zodpovědnost?

Nejde bohužel jen o trestní diagnózy. Totéž se týká i místních názvů a co je horší, tady už v tom policie nejede sama. Jména ulic, pokud v něm jsou, v prvním pádě také nekompromisně zůstávají – ať jde o místo činu, havárii vodovodu nebo objížděku. Počítejte s tím, ale ve vlastním zájmu si nezvykejte, že bouračka se nestala „v Evropské ulici“, ale „na ulici Evropská“ (filipiku proti rozlézání předločky „na“ si necháme na jindy). Nebo že z důvodu stavebních prací (správně, pohybujeme se v zóně úředních sdělení) nepojede autobus ne „v Soběslavské ulici“, ale „v ulici Soběslavská“. A tak dále.

Možná jsou za diktaturou 1. pádu nějaké ohledy vůči těm, kdo češtinou nevládnou úplně perfektně, tak jim to chceme ulehčit, aby měli před očima stejný název jako na mapě a neztratili se. Nevím. Asi ne. To by bylo, asi jako když Čech chce dosáhnout toho, aby mu cizinec rozuměl, tím, že na něj začne hulákat. Česky. Ta oznámení jsou také v češtině.

Celé je to tím podivnější, že obětí 1. pádu jsou, pokud vím, jen ulice, kdežto jiné adresy (o to náruživěji?) skloňujeme vesele dál. Dealeři se houfují a perou na Václavském náměstí, ne na náměstí Václavské (ale zato v ulici Vodičkova, za rohem už neskloňujeme). Kolo bylo pořád ještě ukradené na Janáčkově nábřeží, sotva na nábřeží Janáčkovo. Také v parku Centrální, Lázních Mariánské a Řečici Karlova mohou být v klidu. Žádný poplach v uličce Kovářská. Zatím. Český jazyk bloudí někde mezi uličkou láska a uličkou hanba.

Zdroj: seznamzpravy.cz

JAK PROVÉST OVĚŘENÝ PŘEKLAD JEN ČÁSTI LISTINY

Obdrželi jsme dotaz z Prahy:

Je možné překládat jen část listiny důležitou pro konkrétní požadavek? Někdy má např. výpis z OR desítky stránek, ale relevantní je maximálně první stránka. Nevím, zda u každého překladu musí být doložka nebo postačí jen prohlášení překladatele, že překlad odpovídá textu a otisk jeho razítka. Máme starší paní překladatelku a ona tvrdí, že je nutné vždy překládat celý text, kromě jediné výjimky, a to u rozvodových rozsudků, kdy se vynechává střední část o osobních věcech stran sporu a rozsudek se předkládá jen za účelem změny příjmení, bydliště apod.

I. B.

Odpověď zněla:

Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících nepředepisuje, že musíme překládat jen celé listiny. Ukládá nám povinnost stvrdit, že „překlad souhlasí s textem připojené listiny“, to znamená, že pokud překládáme celou listinu, musíme skutečně přeložit vše, co obsahuje.

Na žádost zadavatele je ale možné přeložit pouze relevantní pasáže. V tlumočnické doložce (která má být psána

v cílovém jazyce) se však musí uvést, že se jedná o překlad částečný, respektive o překlad vybraných/vyznačených statí. Přeložené pasáže by měly být pokud možno vyznačeny. Tlumočník (lépe řečeno překladatel, ale zákon tento termín nezná) je povinen připojit ke každému svazku překladu s originálem svoji tlumočnickou doložku s kulatým razítkem, pořadovým číslem dle tlumočnického deníku, podpisem a datem vyhotovení. Tlumočník je myslící bytost vázaná slibem a navíc je trestně odpovědný za to, co stvrzuje, takže se předpokládá, že nebude zamlčovat důležité skutečnosti. O částečné překlady nás běžně žádají samotné soudy a není důvod nevyhotovovat je i pro jiné zadavatele. Doba se vyvíjí a potřeby se různí. Např. v době, kdy zákon vznikl, slovo listina znamenalo originál nebo ověřený opis dokumentu anebo to mohl být i jen částečný opis. Nebyly počítače, ani kopírky. Dnes bychom tedy neměli překládat s ověřením žádný mail, či jiný dokument existující pouze v elektronické podobě? Tištěná podoba, pokud není převedena dle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, není originálem a navzdory tomu výstupy ze systémů a fotokopie běžně překládáme. Netuším, kde se vzala „jediná výjimka“ týkající se rozvodových rozsudků - to je přece vzorový příklad částečného překladu.

Dagmar De Blasio Denčíková

POSTUP PŘI VYHOTOVOVÁNÍ OVĚŘENÉHO PŘEKLADU ZE ZVUKOVÉHO ZÁZNAMU

Obdrželi jsme dotaz ze Zlína:

Státní zastupitelství mi poslalo CD se zvukovým záznamem výslechu z ciziny a chce ověřený překlad. Jak z toho udělat písemný ověřený výstup? Třeba vyhotovit přepis do češtiny a dát pod to razítko, i když to nebude s ničím svázané?

L. C.

Odpověď zněla:

Zadavatel by měl určit, jestli se jedná o přepis (ve zdrojovém jazyce) a překlad, nebo jestli potřebuje pouze výstup v cílovém jazyce. Měl by také sdělit stupeň podrobnosti (to se odvíjí od účelu použití, operativní, důkaz v soudním řízení apod.).

Na začátek je nutno uvést spisovou značku, zadavatele, den zadání, vymezení úkolu, zdroj (CD s nápisem XX/bez popisu??) používaný software a legendu (se zkratkami, označeními hovořících osob, označení nesrozumitelných míst, významných pauz, neverbálních projevů apod.).

Na konec je třeba připojit tlumočnickou doložku (s lehce upraveným textem zohledňujícím, že se jedná o překlad ze zvukových záznamů zpracovaný s vynaložením veškerých odborných znalostí atd.).

Catherina Van den Brinková Štifterová

NÁZVY ČINNOSTÍ TLUMOČNÍKA/ PŘEKLADATELE V DAŇOVÉM PŘIZNÁNÍ

**Obdrželi jsme dotaz z Března
u Mladé Boleslavi:**

*Dobrý den, pod jakým názvem odlišujeme v daňovém
přiznání obyčejné tržní překlady (výdajový paušál 60%)
a překlady se soudním ověřením (výdajový paušál 40%)?
A. F.*

Odpověď zněla:

V příloze č. 1 Přiznání k dani z příjmů fyzických osob
uvádíme běžné tlumočení a překlady, prováděné podle
živnostenského zákona s paušálním výdajovým odečtem
60 %, pod názvem „překladatelské a tlumočnické činnosti“
a soudní tlumočení a překlady, prováděné na základě
zvláštního zákona (č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících)
s výdajovým odečtem 40 %, pod názvem „činnosti
v oblasti spravedlnosti a soudnictví“.

Dagmar De Blasio Denčíková

ZVÝŠENÍ ODMĚNY ZA SPĚŠNOST NELZE SLUČOVAT SE ZVÝŠENÍM ZA ÚKON PROVEDENÝ V DEN PRACOVNÍHO VOLNA A V NOCI

Obdrželi jsme dotaz z Kladna:

*Byl jsem tlumočit u policie, jednalo se o spěšné tlumočení
v den pracovního volna. Rád bych se Vás zeptal, mám-li
v tomto případě nárok na příplatek jak za spěšné tlumo-
čení, tak i za tlumočení v den pracovního volna
J. O.*

Odpověď zněla:

Tomuto tématu jsme se již věnovali opakovaně. O zvýšení
odměny za tlumočnický úkon se píše v § 22 vyhlášky č.
37/1967 Sb. v platném znění, která je zveřejněna na webo-
vých stránkách Komory soudních tlumočnicků ČR ([www.kstcr.cz/cz/legislativa-zakony-vyhlaska-c-37-1967-sb-k-
provedeni-zakona-o-znalcich-a-tlumocnicich-v-platnem-
zneni](http://www.kstcr.cz/cz/legislativa-zakony-vyhlaska-c-37-1967-sb-k-provedeni-zakona-o-znalcich-a-tlumocnicich-v-platnem-zneni)). Formulace bodu 4) téhož paragrafu, který mluví
o možnosti slučování zvyšování, je sice dosti nešťastná,
ale její výklad je bohužel jednoznačný v tom smyslu, že
zvýšení odměny až o 50 % za úkony spěšné nebo provedené
v den pracovního volna nebo pracovního klidu anebo
v noci, je uvedeno v jediném bodu (c) a tudíž zvýšení
za všechny tyto úkony je jen jedno. Uvedené situace nelze
chápat samostatně (i když je to nelogické) a zvýšení nemo-
hou být slučovány.

Dagmar De Blasio Denčíková

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

***Ve druhé polovině roku 2019
rozšířili naše řady tito noví členové
(podle pořadí přihlášek):***

Mgr. Jana Mikulenková
jazyk anglický

Dr. phil. Markéta Bartoš Tautmanová
jazyk německý

PhDr. Ilona Podolyan, CSc.
jazyk anglický, ruský, ukrajinský

Mgr. Martina Zůnová
jazyk německý

Mgr. Monika Árkai
jazyk německý

Bc. Pham Duy Cuong
jazyk vietnamský

Mgr. Ivana Nezbedová
jazyk anglický, slovenský

Mgr. Zdeňka Puková
jazyk anglický, francouzský

Mgr. et Mgr. Krystsina Shyianok
jazyk ruský, běloruský

Mgr. Namiko Sakamoto
jazyk japonský

Mgr. Markéta Bezpalcová
jazyk španělský

Mgr. Jakub Jurenka
jazyk anglický, německý

Mgr. et Mgr. Milada Bobková, Ph.D.
jazyk německý

Mgr. Anna Machová
jazyk anglický, německý, ruský, ukrajinský

Mgr. Libuše Klangová, Ph.D.
jazyk anglický, ruský

Bc. Arletta Zavadilová
jazyk srbský, chorvatský

***naším členům,
kteří ve druhé polovině roku 2019
oslavili významné výročí:***

Ing. Ivana Avukatu	Lubov Krajewská
PhDr. Martina Bártová	PharmDr. Lada Petránková
Josef Broukal	Mgr. Petra Polesná
Mgr. Lucie Cekotová	PhDr. Andrej Rády
JUDr. Lucie Čapková	Mgr. Andreja Stojkovič
Mgr. Tomáš Erbs	Eva Stuláková
Mgr. Věra Faldýnová	Ing. Jana Šefčíková
RNDr. Kateřina Gágyorová	Mgr. Dušan Špitálský
PhDr. Rut Hendrichová	Mgr. Alice Tejkalová
Ing. Světlana Hnilicová	Helga Topolová
Ing. Zbigniew Klimko, CSc.	Ing. Tomáš Votava
Mgr. Dagmar Kozáková	Ing. Jana Zachová

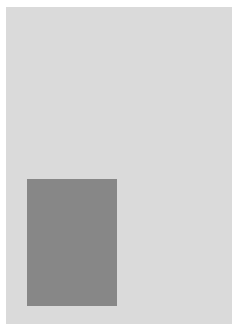

INZEROVAT PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY SE VYPLATÍ

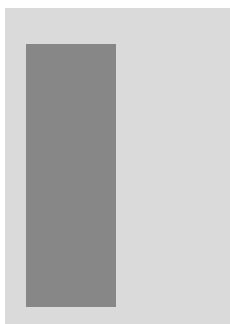
Bulletin Soudní tlumočnick poskytuje zdarma všem členům Komory soudních tlumočnicků ČR, knihovnám České republiky, soudům, státním zastupitelstvím, Ministerstvu spravedlnosti ČR, Ministerstvu vnitra ČR, Policejnímu ředitelství, Celní správě, Notářské komoře ČR, Jednotě tlumočnicků a překladatelů, České komoře tlumočnicků znakového jazyka, a dále všem tuzemským i zahraničním zájemcům

ROZMĚRY INZERCE

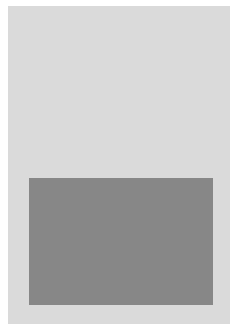
Vnitřní strany černobíle v tištěné verzi

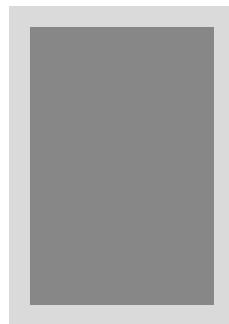
¼ strany Č/B
(zrcadlo)
82,5 x 117 mm

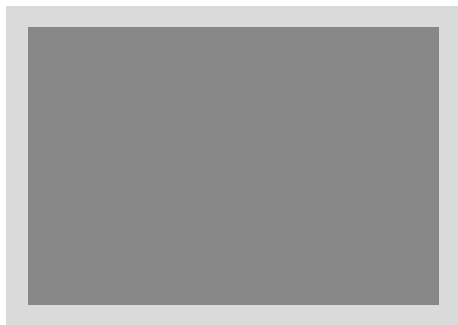
½ strany svisle Č/B
(zrcadlo)
82,5 x 243 mm

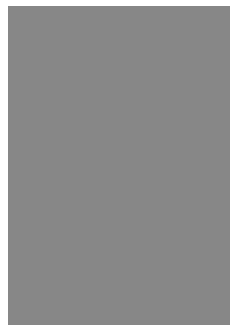
½ strany Č/B
(zrcadlo)
170 x 117 mm

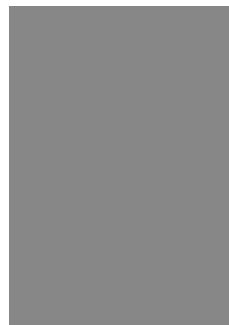
1 strana Č/B (zrcadlo)
170 x 243 mm s hlavičkou
170 x 257 mm bez hlavičky

vnitřní dvoustrana Č/B
380 x 257 mm (zrcadlo)
420 x 297 mm (spad)

1 strana Č/B (spad)
210 x 297 + spad 4 mm

Obálka CMYK (spad)
2., 3. a 4. strana
210 x 297 + spad 4 mm

CENY INZERCE

Vnitřní strany Č/B

¼ strany	2 000 Kč
½ strany	3 500 Kč
celá strana	6 000 Kč

Obálka CMYK

2. strana	12 000 Kč
3. strana	12 000 Kč
4. strana	25 000 Kč

TECHNICKÉ PARAMETRY

Minimální tiskové rozlišení: 300 dpi

Podklady pro tisk: tisková uzavřená data ve formátu PDF

**Zájemci o inzerci mohou psát na kstcr@kstcr.cz
nebo KST ČR®, Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1**

Rozumíme Vaší profesi

Komplexní služby v oblasti pojištění pro členy Komory soudních tlumočnicků ČR

Profesní pojištění

Pro členy Komory soudních tlumočnicků ČR nabízíme mimořádně výhodné podmínky profesního pojištění s nadstandardním rozsahem pojistné ochrany dle exkluzivních podmínek pro Vaši profesi.

Jsme připraveni nabídnout výhodné pojistné řešení i v dalších oblastech:

- Pojištění majetku a obecné odpovědnosti
- Pojištění vozidel
- Pojištění domů, bytů a domácností, včetně odpovědnosti za škodu
- Cestovní pojištění
- Úrazové a životní pojištění
- Pojištění odpovědnosti zaměstnance vůči zaměstnavateli

Proč pojištění s WI-ASS ČR?

- Jsme partnerem KST ČR již od roku 2005 a specialistou na pojištění profesní odpovědnosti
- Od roku 2011 jsme součástí skupiny RENOMIA GROUP, největšího pojišťovacího makléře v České republice
- Jsme vždy na Vaší straně a připraveni nalézt optimální řešení Vašich potřeb
- Vaše smlouvy připravíme, pravidelně je aktualizujeme a staráme se o jejich administraci
- Rychle a profesionálně zajistíme likvidaci škod

Vydává Komora soudních tlumočnicků České republiky®

člen Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA

Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1

Grafická úprava: Jakub Novotný cr8

Tisk: VS Tisk Praha – Vazební věznice Pankrác

Tištěno v listopadu 2019

www.kstcr.cz • kstcr@kstcr.cz